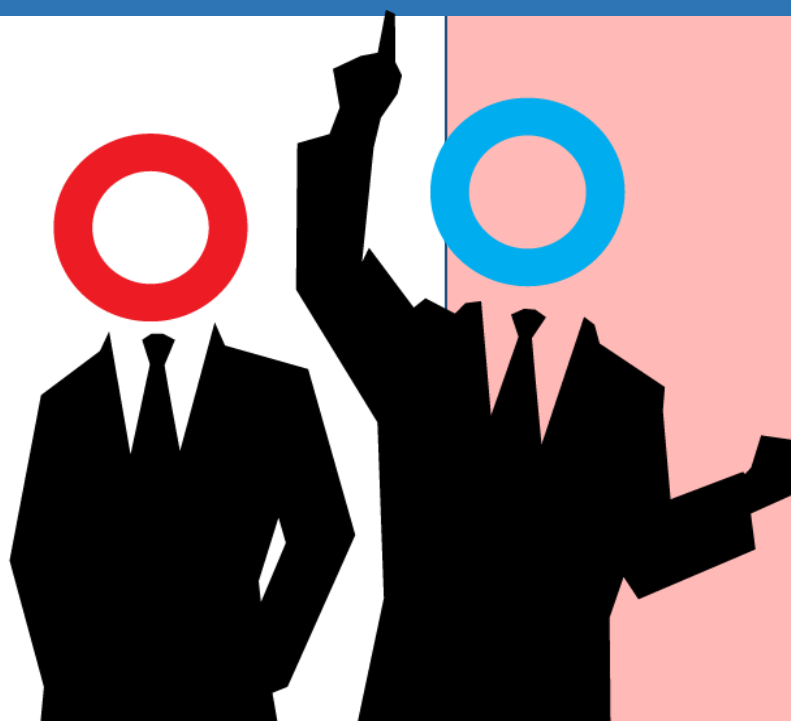

Атестація депутатів місцевих рад

2-й рік повноважень
Львівської міська рада

атестація
ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД

ОПОРА | ▲

Дослідження “Атестація депутатів місцевих рад: Львівська міська рада”

Звіт за результатами громадського моніторингу діяльності депутатів Львівської міської ради з листопада 2016 по листопад 2017 року *

Громадянська мережа ОПОРА у Львові

Авторський колектив:

Тарас Радь,
Наталія Радиш,
Ірина Швець

* З електронною версією підсумкового звіту також можна ознайомитись на сайті Громадянської мережі ОПОРА у Львові <http://opora.lviv.ua>

ЛЬВІВ
ЛЮТИЙ 2018

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

Зміст

Вступ	4
Резюме	5
Відкритість та прозорість.....	7
Оприлюднення інформації про депутатів та здійснення прийому громадян	7
Інформація про прийом виборців.....	8
Фактичне проведення прийому громадян	11
Добросесність.....	13
Сумісність голосувань	13
Голосування проти лінії фракції	15
Відвідування пленарних засідань	15
Відвідування засідань постійних комісій	17
Виступи під час пленарних засідань.....	20
Депутатські запити	19
Подання електронних декларацій. Оприлюднення декларації на зовнішніх ресурсах	22
Правдивість відомостей в деклараціях	23
Декларування конфлікту інтересів	23
Підзвітність	26
Інформування про діяльність депутатів	26
Звітування депутатів	27
Публічне звітування	28
Відповідність змісту звіту вимогам закону	29
Інформування про використання коштів депутатського фонду	30
Соціальні мережі.....	30
Результати експертного опитування	32
Загальні рекомендації.....	33
Методологія.....	35
ДОДАТКИ.....	39
Експерти, які взяли участь в оцінюванні депутатів Львівської міської ради	39
Таблиця 1. Моніторингова (комплексна) та експертна оцінки депутатів Львівської міської ради	38
Таблиця 2. Портрет депутата Львівської міської ради	42
Таблиця 3. Частота декларованого прийому громадян депутатами ЛМР (станом на вересень 2017)	44
Таблиця 4. Місця здійснення прийому громадян депутатами ЛМР (станом на вересень 2017)	45

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

Вступ

У рамках кампанії “Атестація. Депутати міських рад” Громадянська мережа ОПОРА у Львові провела моніторинг діяльності депутатського корпусу Львівської міської ради поточного сьомого скликання за період з 1 листопада 2016 р. до 30 листопада 2017 року.

Згідно з методологією, що подана наприкінці звіту, предметом моніторингу були різні аспекти діяльності депутатів Львівської міської ради, а також обов'язки, передбачені законодавством України. Оцінювання відбувалося за 5-бальною шкалою як середнє значення (медіана) показників за двадцятьма критеріями, які були об'єднані у три блоки принципів – прозорість й відкритість, доброчесність і підзвітність.

Моніторингова кампанія “Атестація. Депутати міських рад” реалізовувалась у Львові вперше і мала на меті з'ясувати ситуацію із ставленням депутатів Львівської міської ради до своїх обов'язків, виходячи з вимог, по-перше, українського законодавства, і по-друге, практик належного врядування. Поряд з оцінюванням діяльності кожного депутата та вибудовування рейтингу, що дозволяє порівнювати місцевих обранців між собою, важливим завданням було означити основні проблеми діяльності депутатського корпусу, визначити їх суб'єктивні та об'єктивні причини, а також розробити загальні та персональні рекомендації для депутатів Львівської міської ради, що сприятимуть прозорості, доброчесності та підзвітності їх діяльності.

Об'єктами даного моніторингу було 63 з 64 депутатів ЛМР. Поза оцінюванням опинився представник об'єднання “Самопоміч” Олег Береза, який лише 9 лютого 2017 року набув статусу депутата замість Назара Бачишина, котрий добровільно склав із себе депутатські повноваження. Діяльність Олега Берези не оцінюється у підсумковій таблиці моніторингу, проте бралася до уваги під час аналізу окремих компонентів моніторингу.

Паралельно з комплексним оцінюванням було проведено експертне опитування, в якому взяло участь 23 місцевих експерти з журналістського, наукового і громадського середовищ. Експертне опитування не впливало на визначення комплексної оцінки діяльності депутатів, оскільки базувалося на особистому сприйнятті місцевих обранців експертами, їх поінформованості про діяльність депутатів.

Нагадаємо, за підсумками місцевих виборів 2015 року до складу Львівської міської ради увійшло сім політичних партій (подолавши 5% виборчий бар'єр), які розподілили між собою 64 депутатських мандати. Рада сьомого скликання налічує сім фракцій:

- Об'єднання “Самопоміч” – 24 депутати,
- БПП “Солідарність” – 10 депутатів,
- ВО “Свобода” – 8 депутатів,
- Громадянська позиція – 7 депутатів (один з них, Анатолій Забаріло, після обрання на посаду Секретаря Ради став позафракційним),
- Громадський рух “Народний контроль” – 6 депутатів,
- Українське об'єднання патріотів – УКРОП – 5 депутатів,
- Українська Галицька Партія – 4 депутати.

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

Резюме

За підсумками моніторингової кампанії майже третина депутатського корпусу (32%), а саме 20 обранців, отримали позитивні оцінки. Беззаперечними лідерами рейтингу стали Юлія Гвоздович та Мирослав Данилків, які стали єдиними депутатами, які отримали оцінку “5”. Ще 18 львівських депутатів отримали оцінку “4”. Серед них Петро Адамик, Тарас Гупало, Остап Доскіч, Ігор Дякович, Роман Іванців, Сергій Івах, Андрій Карбовник, Юрій Кужелюк, Юрій Моравецький, Уляна Пак, Ольга Посипанко, Андрій Рікота, Володимир Ропяк, Ірина Сердюк, Олег Сорочкін, Роман Федішин, Тарас Чолій і Дмитро Чунис.

У той же час більша частина депутатського корпусу (52%) – 33 депутати – отримали нейтральну оцінку “3”. Значна частина депутатів має недопрацювання у сфері підзвітності перед виборцями – підготовка індивідуального звіту, його оприлюднення та публічне обговорення. Дехто з депутатів не бере активної участі у сесійній роботі, не користується такими інструментами депутатської роботи як запити і звернення, право на виступ.

Варто відзначити, що найнижчу комплексну оцінку “1” не отримав жоден депутат Львівської міської ради. Натомість десять депутатів (16%) отримали негативну оцінку “2”. Серед них Орися Богун, Олег Василюшин, Андрій Дворакевич, Оксана Динік, Тарас Кльофа, Григорій Козловський, Володимир Крицак, Христина Паньків, Ігор Стояновський і Андрій Шевців. Їхньою спільною найслабшою стороною діяльності є неналежне здійснення щомісячного прийому громадян та періодичного інформування й щорічного звітування про результати депутатської діяльності. Інші депутати також мають аналогічні проблеми, проте вони могли урівноважити їх іншими показниками. Зведені дані за результатами моніторингу та оцінювання можна побачити у Додатках в [Таблиці 1](#).

Для порівняння, за результатами експертного опитування лише п'ята частина (13 обранців) депутатського корпусу ЛМР отримали позитивні оцінки (“4” і “5”). Експертне опитування підтвердило максимально можливу позитивну оцінку “5”, яку за результатами комплексного оцінювання отримала депутатка Юлія Гвоздович, однак друга “5” дісталася від експертів Валерію Веремчуку. Ще 11 депутатів отримали оцінку “4”. Серед них Петро Адамик, Любомир Босаневич, Ігор Дякович, Анатолій Забарилло, Ігор Зінкевич, Юрій Кужелюк, Маркіян Лопачак, Ігор Телішевський, Юлія Хомчин, Тарас Чолій і Олег Шмід.

Більша половина депутатського корпусу, а саме 44 обранці, отримали від експертів оцінку “3”. Негативну оцінку “2” отримали шість львівських депутатів. Серед них Тарас Ворко, Іван Гринда, Андріян Гутник, Григорій Козловський, Анна Мармуляк і Віталій Свіщов. Жоден з депутатів не отримав від експертів оцінки “1”.

Моніторинг показав, що найслабшою стороною діяльності депутатського корпусу Львівської міської ради є звітування. Менше третини львівських обранців, а саме 18 осіб, станом на листопад 2017 року оприлюднили індивідуальні звіти за результатами діяльності у 2016 році, а ще менше провели публічне звітування на відкритій зустрічі. Крім цього, проблемою залишається помилкове трактування річного звіту фракції як особистого звіту кожного депутата. Підготовка та презентація звіту фракції за рік діяльності є хорошою практикою, яку варто продовжувати надалі, незважаючи на те, що вона не є регламентована законодавством. Проте вона не може підміняти собою обов'язку кожного депутата оприлюднювати звіт та публічно звітувати за свою діяльність перед виборцями.

Позитивно оцінюємо виконання вимог щодо звітування депутатами фракції Української Галицької Партії та частини депутатів фракції БПП-“Солідарність”, ВО “Свобода” і Громадянської позиції. Фракції партій Об'єднання “Самопоміч”, УКРОП і Громадський рух “Народний контроль” обмежувалися лише публікаціями коротких коментарів депутатів про їх роботу за рік у партійних газетах чи поширення відеороликів. Проте на момент підготовки цього підсумкового звіту інформації про звітування депутатів та фракцій за підсумками 2017 року було помітно більше, що дозволяє зробити припущення про те, що показник звітування депутатського корпусу за 2017 рік буде відчутно вищим.

У частині, яка стосується відкритості та прозорості діяльності депутатського корпусу, результати моніторингу показали наявність певних проблем, які, однак, не мають критичного характеру. Сильною стороною відкритості є наявність у вільному доступі вичерпної біографічної інформації про депутатів та

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

оприлюднення інформації про здійснення прийому громадян, яка проте не завжди є вичерпною чи актуальною. Натомість слабкою стороною є проблеми з фактичним дотриманням депутатського обов'язку здійснення особистого щомісячного прийому громадян, а саме – неактуальності графіку та нерегулярність, а також необхідності періодичного інформування виборців про результати своєї діяльності.

За результатами моніторингу вдалося підтвердити проведення прийому громадян 34-ма депутатами (53%). У випадку інших 30-ти депутатів Львівської міської ради нам або не вдалося потрапити на прийом з причин відпустки (щорічної або декретної), здійснення нерегулярного прийому, або у зв'язку з відсутністю чи неоднозначністю інформації про час та місце прийому. Проте, необхідно відзначити, що за підсумками проміжного звіту моніторингової кампанії у листопаді 2017 року частина депутатського корпусу і управління "Секретаріат ради" взяли до уваги й врахували окремі з озвучених рекомендацій.

Найкращі показники за підсумками моніторингової кампанії "Атестація. Депутати міських рад" депутати Львівської міської ради продемонстрували за критеріями, які стосуються питань доброчесності. В цілому, простежується хороший рівень дисциплінованості депутатів у роботі у сесійній залі, засіданні постійних комісій, декларування власних доходів та повідомлення про конфлікт інтересів. Скажімо, 47 львівських депутатів відвідали 80% усіх пленарних засідань протягом поточної каденції і лише четверо – менше 50%; 42 депутати відвідали 80% засідань постійних комісій і троє – менше 50%; 35 депутатів виступали на 50% пленарних засідань і більше, а середній показник поданих депутатських запитів становить близько 10 на одного обранця. Усі депутати Львівської міської ради подали декларації про доходи за 2016 рік.

Закономірно, що у кожній з семи фракцій Львівської міської ради є депутати, які виділяються кращими показниками діяльності. У фракції партії Об'єднання "Самопоміч" можна виокремити Романа Федина, Юлію Хомчин, Олену Пасевич, Ольгу Посипанко, Олега Шміда, у Громадянській позиції – Юрія Кужеля, Романа Іванціва і Олега Сорочкіна, у фракції БПП-"Солідарність" – Петра Адамика, Остапа Доскіча, Сергія Іваха, Юрія Моравецького, у Громадський рух "Народний контроль" – Валерія Веремчука і Михайла Дідуха, фракції ВО "Свобода" – Тараса Гупала і Андрія Карбовника, у фракції партії Українське об'єднання патріотів "УКРОП" – Ігора Телішевського і Любомира Босаневича, в Українській Галицькій Партії - Юлію Гвоздович та Мирослава Данилківа.

Таблиця моніторингової (комплексної) та експертної оцінок депутатів Львівської міської ради

Оцінка		Моніторингові оцінки	Експертні оцінки
Позитивна	оцінка 5	2	2
	оцінка 4	18	11
Нейтральна	оцінка 3	33	44
Негативна	оцінка 2	10	6
	оцінка 1	0	0

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

Відкритість та прозорість

Оприлюднення інформації про депутатів та здійснення прийому громадян

Інформація про діяльність депутатів Львівської міської ради висвітлюється на окремому Інформаційному порталі депутатів Львівської міської ради – lvivrada.gov.ua¹ (далі – **Інформаційний портал**). Портал є важливим інструментом, що дозволяє оцінити ефективність кожного місцевого обранця, а також забезпечує мінімальний рівень публічності та відкритості депутатського корпусу загалом.

На веб-порталі можна ознайомитися з порядками денними та протоколами засідань ради, результатами поіменних голосувань місцевих обранців, запитими та зверненнями, поданими ними. Кожному депутату на сайті створено профайл, що може містити такі дані:

- ✓ фотокартка;
- ✓ суб'єкт висування кандидата під час виборів, номер округ, де депутат був обраний;
- ✓ членство депутата у постійних комісіях;
- ✓ дата та місце народження;
- ✓ освіта;
- ✓ професійна діяльність;
- ✓ політична та громадська діяльність (членство у партії);
- ✓ сімейний стан;
- ✓ відомості про відсутність судимості.

Практично у повному обсязі на порталі розміщено біографічні дані усіх 64-х депутатів, за винятком інформації про відсутність/нааявність судимості. У поодиноких випадках не зазначено даних про сімейний стан (Ігор Зінкевич та Ольга Посипанко).

Соціальна структура депутатського корпусу Львівської міської ради сьомого скликання виглядає наступним чином (див. [Таблиця 2](#)). 97% депутатів мають повну вищу освіту і лише двоє з-поміж 64 обранців мають незавершену вищу або спеціальну середню освіту. Крім цього тринадцять депутатів мають дві вищі освіти, а найбільше у відсотковому відношенні таких у складі фракції ВО “Свобода” (50%, 4 депутати), УГП (50%, 2 депутати) і Укроп (40%, 2 депутати). Якщо аналізувати професійне спрямування депутатського корпусу, то найбільше серед місцевих обранців усіх фракцій економістів: 14 депутатів, шість з яких є членами фракції Об'єднання “Самопоміч”; далі ідуть медики – 10 депутатів, з яких четверо у складі все тієї ж “Самопоміч”; дещо менше юристів – 8 обранців, без чітко вираженої фракційної прив'язки; представників технічних спеціальностей також 8, проте більшість з них (5 депутатів) у складі Об'єднання “Самопоміч”; найменше серед депутатів гуманітаріїв – лише 6 представників, які становлять третину складу фракції “Народний контроль”, а також представників інших спеціальностей – 3 депутати.

Серед цікавих спостережень можна відзначити той факт, що у раді поточного скликання лише 24 депутати (38%), є членами політичних партій, тоді як 40 з-поміж 64-х депутатів – безпартійні (62%). Серед можливого пояснення цього обов'язкова вимога Закону України “Про місцеві вибори” про можливість балотування до міських рад під час місцевих виборів 2015 року лише по партійному списку. Через це політичні партії активно залучали кандидатами безпартійних осіб, які становили більшість у виборчому списку, що так і не висловили бажання набути членства. Виняток становить лише фракція партії ВО “Свобода”, у якій семеро з восьми депутатів є членами партії. Половина депутатів є партійцями у фракції “Народний контроль” (3 з 6) і УГП (2 з 4), дещо менше у фракції “Громадянська позиція” (3 з 7) та БПП “Солідарність” (3 з 10). Найменше партійців у складі фракції партії Укроп – 20% (1 з 5) та Об'єднання “Самопоміч” – лише 13% (3 з 24). Відповідно найбільша кількість безпартійних депутатів входять до складу фракцій Об'єднання “Самопоміч” – 21 депутат і БПП “Солідарність” – 7 депутатів.

¹ <https://www.lvivrada.gov.ua/deputaty/deputaty-miskoi-rady>

У гендерному розрізі депутатський корпус на 73% (47 депутатів) складається з чоловіків, тоді як жінки становлять 27% від складу ради (17 депутаток). Переважна більшість фракцій налічує у своєму складі лише по одній депутатці (БПП, ВО «Свобода», «Громадянська позиція» і УГП), дві у фракції «Народний контроль» і жодної у складі фракції УКРОП. Винятком з-поміж усіх фракцій є Об'єднання «Самопоміч», у якому майже половина депутатського складу – жінки (11 з 24 обранців).

Інформація про прийом виборців

Не менш важливою складовою діяльності кожного депутата місцевої ради, поряд з роботою у колегіальному органі, є безпосередня взаємодія з мешканцями територіальної громади. Прийом виборців – одна з найважливіших її форм, що забезпечує зворотний зв'язок та сприяє формуванню довіри між виборцями та депутатом.

У профайлі кожного депутата є окремий розділ «Прийом громадян», де зазначено інформацію про дату, час та місце здійснення особистого прийому громадян, вказано номер контактного телефону.

Механізм здійснення прийому виборців закріплено в Законі України «Про статус депутатів місцевих рад»². Зокрема, у статті 10 Закону передбачено, що депутат зобов'язаний «визначити і оприлюднити дні, години та місце прийому виборців, інших громадян; вести регулярний, **не рідше одного разу на місяць**, прийом виборців, розглядати пропозиції, звернення, заяви і скарги членів територіальної громади, вживати заходів щодо забезпечення їх оперативного вирішення».

Ця норма Закону, з певною деталізацією відображена у пункті 4.1. частини четвертої статті 8 Ухвали ЛМР «Про регламент Львівської міської ради 7-го скликання»³. Тут, зокрема, зазначено, що «депутати Ради зобов'язані систематично (**не рідше одного разу на місяць**) проводити прийом громадян, розглядати пропозиції, звернення, заяви і скарги членів територіальної громади м. Львова та вживати заходи до їх своєчасного і обґрунтованого вирішення. Інформація про місце і час прийому **подається депутатами** Львівської міської ради до Секретаріату ради для її публікації на інформаційному порталі депутатів Ради».

Таким чином, у відповідності до нормативної бази, саме депутати Львівської міської ради несуть відповідальність за точне, вичерпне й своєчасне визначення, оприлюднення та інформування виборців про графік і місце особистого прийому (в тому числі на сайті міської ради), який має відбуватися систематично, а саме – не рідше одного разу протягом місяця.

Ми проаналізували доступну на Інформаційному порталі депутатів Львівської міської ради інформацію, що стосувалася прийому виборців, а саме: частоти ведення, наявності актуального графіка (дні та години), визначення місця, де здійснюється прийом громадян.

Станом на кінець липня 2017 року з-поміж усіх 64-х депутатів Львівської міської ради VII скликання на сайті не було жодної інформації про прийом громадян шістьма місцевими обранцями: Анатолієм Забарилем, Ігорем Зінкевичем, Христиною Паньків, Ігорем Телішевським, Андрієм Шевцівим і Олегом Шмідтом. Разом з тим ми виявили, що інформація, подана у профайлах інших депутатів є застарілою та давно не оновлювалася (наприклад, було вказано день прийому піврічної давності). Саме тому ми звернулися до Секретаріату ради із інформаційним запитом про надання актуального графіку. В процесі підготовки відповіді на наш запит, у профайлах депутатів відбулися певні оновлення у графіках прийомів. Проте кількість депутатів з недостатніми даними для розуміння графіку прийому залишилась незмінною. Змінився лише їхній перелік, а саме: Дворакевич Андрій, Кльофа Тарас, Мельник Юрій, Рубай Оксана, Стояновський Ігор, Шевців Андрій.

У решти 58-ми депутатів інформація була наявна переважно у повному або достатньому обсязі. Разом з тим, слід відзначити іншу проблему, яку можна помітити у профайлах багатьох депутатів. Після оновлення попередніх даних на актуальніші змінився не лише зміст самої інформації, з'явилося її дублювання, коли

² Сайт Верховної Ради України <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/93-15>

³ Інформаційний портал Львівської міської ради, Ухвала №260 <http://bit.ly/2yq3dTy>

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

поряд зі “старим” графіком прийому розміщено “нові” дані. Таким чином це ускладнювало розуміння того, коли ж насправді депутат здійснює прийом громадян.

Найпоширенішою практикою серед львівських обранців є прийом громадян двічі на місяць, яку використовує 29 депутатів. Зазвичай для цього визначено два парні чи непарні дні або поєднання по одному з них. Така практика прийому виборців зберігається протягом усього року. 17 обранців Львова ведуть прийом один раз на місяць у фіксований день місяця або заздалегідь визначеного числа. Проте є 12 депутатів, які декларують прийом громадян щонайменше кожного тижня або навіть і частіше.

Як вже згадувалося вище, 27 липня 2017 ОПОРА звернулася до Секретаріату Львівської міської ради з проханням (запитом на інформацію) надати оновлений (дійсний) графік прийому виборців депутатами. Отриманий графік в певній частині відрізнявся від інформації, яка була на сайті. Так, відповідно до отриманої інформації, 10 депутатів фракції Блок Петра Порошенка (Петро Адамик, Роман Грицевич, Остап Доскіч, Сергій Івах, Григорій Козловський, Юрій Моравецький, Уляна Пак, Іван Рудницький, Володимир Роп'як, Віталій Свіщов) приймають виборців щоденно, з 10:00 до 17:00 у кабінеті 222 Львівської міської ради (кабінет фракції). Разом з тим, зазначено, що у серпні-вересні прийом громадян здійснюватимуть помічники-консультанти депутатів.

Після отримання відповіді на запит (кінець серпня), інформація у профайлах депутатів оновилася і ми змогли оперувати даними про прийоми 55 обранців. Відсутньою залишилася інформація щодо прийому депутата Андрія Дворакевича – в інформації, поданій на сайті та у відповіді на запит, вказана лише адреса (без зазначення днів та часу прийому) та телефон офісу Об'єднання "Самопоміч". Таку саму ситуацію фіксуємо у Тараса Кльофи, Оксани Рубай, Ігоря Стояновського, Андрія Шевціва, Юрія Мельника. Для Юлії Хомчин та Олега Шміда вказано лише конкретні дати прийому у серпні та вересні без належного графіку прийому у наступні місяці. Христина Паньків не проводить прийом у зв'язку з декретною відпусткою. Детальніше про періодичність прийому виборців – у Додатках в [Таблиці 3](#).

Окремо ми проаналізували час та вибір приміщень для здійснення особистого прийому громадян. Слід зазначити, що дні і години прийому більшості депутатів Львівської міської ради є незручними для громадян, які працюють. Практично усі обранці, які здійснюють регулярний прийом громадян (55), роблять це у робочі дні, крім двох – Віталія Свінціцького та Романа Федина, – які приймають у суботу. Ще більшою проблемою є незручні години прийому, які припадають на робочі години з 9:00 до 18:00. Таке практикує 31 депутат ЛМР. І лише 22 депутатів проводять прийом у вечірній час – після 18:00. Ще одна депутатка – Оксана Динік – розпочинає прийом о 8 ранку.

Зазвичай депутатський прийом триває 2 години й більше, проте є й такі депутати, які обмежуються однією годиною – Віталій Свінціцький (10:00-11:00), Ігор Корончевський (13:00-14:00), Ірина Оршак, Олег Береза, Оріся Богун, Олег Васишин (17:00-18:00), Юрій Кужелюк (з 18:00 по 19:00).

Що ж стосується приміщень, у яких львівські депутати здійснюють особистий прийом громадян, то у переважній більшості це приміщення комунальної форми власності (35 депутатів). Тож приймальні у них діють на тимчасовій основі за визначеним графіком. І лише кілька депутатів мають громадські приймальні на постійній основі.

Загалом найпоширенішим місцем, у якому обранці здійснюють прийом громадян є приміщення львівських комунальних підприємств (ЖЕКів), якими користується 40% депутатів. Наступними за поширеністю є приміщення у будівлі Львівської міської ради (13 депутатів), для чого використовуються кабінети відповідних депутатських фракцій, районної адміністрації (Личаківська РА) або робоче місце (Секретаріат Ради), а також приміщення двох сусідніх сільських рад – Рудне і Брюхович. Поширеним є здійснення прийому у приміщеннях освітніх закладів, наприклад, школи і дитячого садка (8 депутатів). Загалом у приміщеннях комунальної та соціальної сфери відбувається 3/4 усіх прийомів, оскільки так місцевій владі найпростіше виконати обов'язок із забезпечення для депутатів приміщень для здійснення прийому громадян, що надається їм на безкоштовній основі.

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

Крім цього, відносно часто львівські депутати використовують для потреб прийому громадян офіси власних політичних партій та громадських організацій (10 депутатів), а також приватні офіси на власних підприємствах (6 депутатів). Незначна частина з них водночас використовує як приміщення комунальних, так і приватних закладів. Так, усі представники Української Галицької партії проводять прийоми і в комунальних приміщеннях, і в офісі партії. УКРОПівці Ігор Телішевський та Ігор Зінкевич також зустрічаються з виборцями на базі свого офісу по вул. Січових Стрільців, 5. Сихівський офіс Об'єднання "Самопоміч" слугує приймальною для Андрія Пундора та Олега Берези.

Детальніше з інформацією про приміщення, які використовують депутати для прийому громадян можна ознайомитися у Додатках в [Таблиці 4](#).

Фактичне проведення прийому громадян

Перевірка фактичного проведення прийому виборців депутатами Львівської міської ради здійснювалась шляхом моніторингових візитів за адресами та графіками проведення прийому виборців. В разі, якщо протягом першого моніторингового візиту не вдалось підтвердити проведення прийому виборців, здійснювалась, як мінімум, ще одна додаткова перевірка. Лише після декількох невдалих спроб потрапити на прийом до місцевого депутата робився висновок щодо невідповідності депутата зазначеному критерію – проведення особистого прийому виборців щонайменше раз на місяць. Польовий етап моніторингу тривав в період з 1 серпня до 18 жовтня 2017 р.

Оскільки графік проведення прийому виборців змінювався (про що мова йшла вище), то за основу моніторингу було взято:

- 1) графік, оприлюднений у профайлах депутатів станом на серпень;
- 2) графік, отриманий від Управління "Секретаріат ради" у відповідь на інформаційний запит (найактуальніші дані);
- 3) інформація про прийом виборців, розміщена на сайтах політичних партій, які представлені у ЛМР (графік подій на сайті Об'єднання "Самопоміч"⁴).

⁴ <http://lviv.samopomich.ua/events/>

Основна складність моніторингу особистого прийому депутатів Львівської міської ради полягала у відсутності єдиної та вичерпної інформації. Проблема полягала у тому, що незважаючи на наявність інформації у профайлах депутатів інформаційного порталу у розділі “Прийом громадян”, вона не завжди була вичерпна (не зазначено дні, години прийому, контактного телефону) або дублювалася, коли водночас містилися дані попереднього і оновленого графіку, що породжувало плутанину. У рідкісних випадках така інформація взагалі була відсутня або недостатня для розуміння графіку прийому депутата. Від представників партій та фракцій доводилося чути пояснення, що оприлюднені на депутатському порталі дані про прийом не відповідають дійсності, оскільки вони змінили графіки прийомів своїх депутатів. У такому випадку без відповіді залишалося питання, чому ця оновлена інформація не була подана для оприлюднення у профайлах депутатів та де ще, крім депутатського порталу ця інформація оприлюднена.

Інша проблема полягала у тому, що крім інформаційного порталу депутатів ЛМР знайти інформацію про графік прийому громадян депутатами на інших ресурсах складно. Об’єднання “Самопоміч” оприлюднює у себе на сайті власний актуальний графік прийому депутатів фракції партії у міській раді, проте для деяких депутатів він не є стабільним і змінюється у залежності від місяця. Таким чином виборцю щоразу обов’язково потрібно телефонувати до партійного офісу для того, щоб підтвердити час прийому або з ним домовлятися про окремий час прийому, який не обов’язково відповідає графіку прийому депутата.

За результатами моніторингу вдалося підтвердити проведення прийому громадян 34-ма депутатами (53%). У випадку інших 30-ти депутатів Львівської міської ради нам або не вдалося потрапити на прийом з причин відпустки (щорічної або декретної), здійснення нерегулярного прийому або у зв’язку з відсутністю чи неоднозначністю інформації про час та місце прийому.

Найкращий показник у депутатів фракції Української Галицької Партії (3 з 4 депутатів), фракцій політичних партій ВО “Свобода” (6 з 8 депутатів) та Громадянська позиція (4 з 7 депутатів) і дещо гірший у Громадського руху “Народний контроль” (3 з 6 депутатів) і Об’єднання “Самопоміч” (13 з 24 депутатів).

Найнижчий показник у депутатів з фракції політичних партій БПП-“Солідарність” (3 з 10 депутатів) і дещо кращий у депутатів з фракції Українське об’єднання патріотів – УКРОП” (2 з 5 депутатів).

За результатами проведення моніторингової кампанії ми з’ясували, що не вся оприлюднена та отримана інформація про здійснення особистого прийому депутатами Львівської міської ради відповідає дійсності. Крім цього, можна відзначити, що кожна з фракцій сповідує власний підхід до питання організації проведення особистого прийому громадян.

Разом з тим, жодна з семи фракцій міської ради не продемонструвала максимальний результат проведення прийому громадян. Найкращий цей показник у фракцій Української Галицької партії, ВО “Свобода” та Громадянської позиції. Дещо нижчий рівень співпраці депутат-виборець фіксуємо у Громадського руху “Народний контроль” та Об’єднання “Самопоміч”. Низькими є показники УКРОПу та “БПП-“Солідарність”.

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

Доброчесність

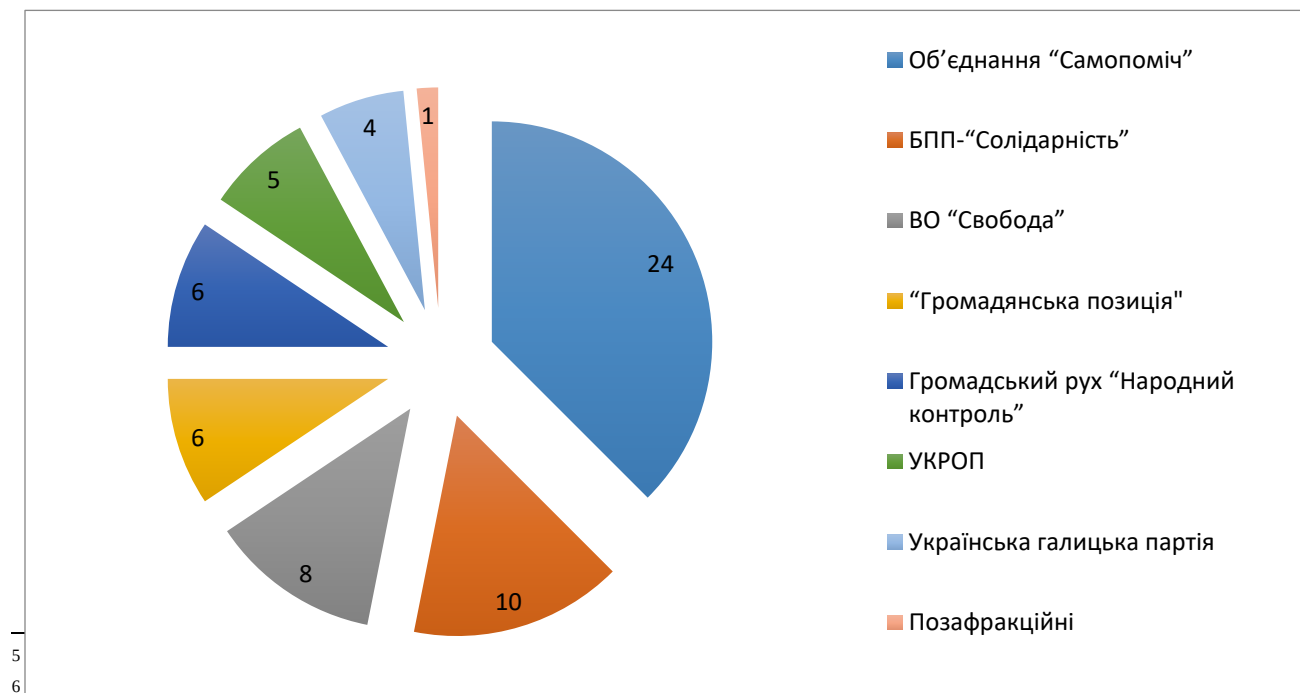
Сумісність голосувань

Для визначення показника сумісності голосувань ми скористалися відкритою базою даних голосувань [Rada4You Lviv](#)⁵ – проекту, який у 2017 році запустила Громадянська мережа ОПОРА у кількох містах України, зокрема, і у Львові. Його точна назва «Як депутати голосують за питання, які важливі для тебе?» є адаптованою версією для місцевих рад інструменту моніторингу голосувань Верховної Ради під назвою [«Вони голосують для тебе»](#)⁶.

На цьому сервісі у відкритому доступі містяться усі дані голосувань системи “Віче” у Львівській міській раді за останні двадцять п’ять місяців – від грудня 2015 р. до грудня 2017 р. За її допомогою можна встановити як показник відвідуваності, так і сумісності голосувань та дотримання депутатами фракційної дисципліни.

Згідно з даними, які містяться на порталі станом на 2 грудня 2017 року, у Львівській міській раді загалом відбулося **3717 голосувань**. Саме аналіз структури голосувань є найкращим індикатором для визначення рівня взаємодії та сумісності фракцій між собою. Іншими словами, реальний показник учасників більшості та опозиції. Попередній розподіл сил у Львівській міській раді відбувся під час домовленостей за обрання Секретаря ради. **В результаті обрання на цю посаду лідера “Громадянської позиції”, саме ця партія стала постійним союзником найбільшої фракції Об’єднання “Самопоміч”, яку представляє міський голова Львова Андрій Садовий.**

Проте, як показують дані порталу [lviv.rada4you.org](#), попри відносно високий показник сумісності голосувань “Громадянської позиції” з правлячою партією (66%, або 2434 голосувань), він все одно є нижчий, ніж з фракцією БПП “Солідарність”. Показник фреквентності (частота співпадіння голосувань) президентської партії з Об’єднанням “Самопоміч” становить 73%, що говорить про однотайність під час 2714 голосувань. І це найвищий показник сумісності голосувань у Львівській міській раді поміж усіх фракцій. Цікаво те, що у Верховній Раді України та у Львівській обласній раді ці дві політичні сили перебувають у відкритій конфронтації. Таким чином фактично ці три партії – **Об’єднання “Самопоміч”, БПП-“Солідарність” та “Громадянська позиція” – формують умовну більшість у Львівській міській раді, яка на разі демонструє**

стабільність своєї взаємодії. Хоча вони не одноставні не при усіх голосуваннях, проте сумарна кількість 41 мандат дає достатній запас міцності для мерської більшості.

Більшості показово протиставляються фракції політичних партій **ВО “Свобода” і Українська Галицька Партія**, які сумарно налічують 12 депутатів (19% мандатів). Вони формують опозицію у міській раді, хоча не координують своєї діяльності і діють кожен сам-по-собі. Про це можна судити зважаючи на їхню взаємодію (9% або 335 голосувань), яка є найвищою з поміж усіх фракцій. При цьому “Свобода” і УГП мають приблизно однакові показники сумісності голосувань з іншими п'ятьма фракціями ЛМР. Вони надзвичайно низькі і коливаються у межах 16-27%, що свідчить про перебування цих політичних сил у глибокій опозиційності не лише до умовної більшості, але до усього депутатського корпусу. У цьому можна пересвідчитись, ознайомившись з даними у таблиці сумісності голосувань фракцій Львівської міської ради (див.нижче), де найвищий показник сумісності голосувань у ВО “Свободи” не перевищує 27% (1004 голосування), а в Української галицької партії - 20% (744 голосування). Цікаво те, що в обох випадках це фракція Об'єднання “Самопоміч”, яку вони найчастіше критикують, так само як і самого міського голову.

Середні показники фреквентності голосувань у міській раді мають фракції політичних партій **Громадський рух “Народний контроль” та “Українське об'єднання патріотів - УКРОП”** (сумарно 11 депутатів). Вони формують своєрідне розмежування між більшістю та опозицією у Львівській міській раді. Їхні показники сумісності голосувань з іншими фракціями коливаються у межах 48-60%. Уже звично він найвищий при голосуванні з Об'єднанням “Самопоміч” (НК – 60% або 2230 голосувань, УКРОП – 57% або 2119 голосувань). При цьому він найнижчий при голосуванні між обома цими фракціями – 48%, що означає односторонність при 1785 голосуваннях. Навряд чи у близькості показників голосувань Народного контролю та Укропу можна говорити про координовану співпрацю між ними, а радше про подібність моделей поведінки фракцій у сесійній залі. При цьому, очевидно, що попри періодичні випадки у сторону міського голови та його критику їм значно ближчі позиції більшості, а ніж опозиції.

Загалом, з-поміж усіх фракцій Львівської міської ради найвищий показник сумісності голосувань між Об'єднанням “Самопоміч” та БПП-“Солідарність” – 73%, Громадянська позиція та Об'єднанням “Самопоміч” – 66%, Громадянська позиція та БПП-“Солідарність” – 62% і Об'єднанням “Самопоміч” та Громадський рух “Народний контроль” – 60%. Натомість фракції ВО “Свобода” і Української Галицької Партії залишаються найбільш антагоністичними, категоричними і принциповими під час голосувань.

Зведена таблиця сумісності голосувань фракцій Львівської міської ради

	Самопоміч	БПП	Гром. позиція	Народний контроль	УКРОП	Свобода	УГП
Самопоміч	-	73%	66%	60%	57%	27%	20%
БПП	73%	-	62%	56%	54%	25%	19%
Громадянська позиція	66%	62%	-	53%	50%	24%	18%
Народний контроль	60%	56%	53%	-	48%	23%	16%
УКРОП	57%	54%	50%	48%	-	22%	16%
Свобода	27%	25%	24%	23%	22%	-	9%
УГП	20%	19%	18%	16%	16%	9%	-

Синім кольором – показники сумісності голосувань фракцій більшості поміж собою

Червоним кольором – показники сумісності голосувань опозиційних фракцій

Якщо уважно подивитись на показники сумісності голосувань у таблиці можна помітити не лише поділ на три групи фракцій, але також простежити цікаву закономірність сумісності голосувань між ними. Розміщення партій у таблиці за рівнем їхньої взаємодії з найбільшою фракцією міської ради Об'єднання “Самопоміч” від найвищого рівня фреквентності до найнижчого показує, що ця логіка зберігатиметься також щодо інших

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

шести партій. Це призводить до побудови ідеальної сходячої (спадаючої) структури, коли показники сумісності голосувань кожної фракції також знижуватимуться у такій ж послідовності.

Інше цікаве спостереження полягає у тому, що **в усіх фракціях Львівської міської ради найвищі показники сумісності голосувань саме з Об'єднанням "Самопоміч"**, незважаючи на те чи вони відносяться до умовної більшості чи до опозиції.

Голосування проти лінії фракції

Одним з елементів дослідження був аналіз дотримання депутатами внутрішньо фракційної дисципліни під час голосувань. На ресурсі lviv.rada4you.org цей показник має назву "Проти фракції", який рахується як відсоток голосувань депутата, які розходяться з голосуванням більшості членів фракції, до якої він входить. Якщо 50% членів фракції проголосували "так" за проект ухвали, то голосування окремого депутата "ні", "утримався" або "не голосував" вважається голосуванням "проти фракції". Саме тому, скажімо, **цей показник міського голови Андрія Садового дуже високий і становить 80% (2482 разів)**, оскільки він найчастіше не бере участі у голосуванні (72%) у той час, як депутатський корпус надає перевагу позитивному голосуванню. Натомість, **у секретаря ради Анатолія Забарилу цей показник найнижчий у міській раді - лише 3% (85 разів)**, через те, що він у 93% голосувань натискає на кнопку "так".

Проти лінії фракції у Львівській міській раді найчастіше голосують депутати опозиційних фракцій. Найвищий цей показник у депутатів фракції Української галицької партії: від 42% (980 разів) у Тараса Чоля до 27% (851 разів) у Мирослава Данилюка. Дещо нижчі вони у депутатів фракції ВО "Свобода", показники яких близькі та коливаються у межах від 26% (834 разів) в Андріяна Гутника до 16% (349 разів) у Володимира Гринишина. Основною причиною такого високого показника голосувань "проти фракції" є так зване негативне або протестне голосування, яке поширене серед опозиційних депутатів, які часто утримуються від голосування або не беруть участь в голосуванні у той час як фракція може голосувати "проти".

Далі рівень голосувань проти лінії фракції поступово зменшується по мірі зростання показника сумісності голосувань фракції. Таким чином депутати фракцій УКРОП і Народний контроль мають приблизно однаковий показник фракційної дисципліни. Проти лінії фракції найчастіше голосують Іван Гринда та Віталій Свінцицький - 24% (744 і 843 рази відповідно), а найрідше - Богдан Гула (11%) і Михайло Дідух (12%). Показники решти депутатів цих фракцій знаходяться у проміжку між цими крайностями.

Практично аналогічні показники з попередніми двома фракціями має БПП "Солідарність". Проте, з-поміж усіх членів цієї фракції помітно виділяється Григорій Козловський, який голосує "проти фракції" у 54% (1028 разів) оскільки він найчастіше (у порівнянні з колегами) не бере участі в голосуванні (33%) і не часто голосує "за" (18%). Показники решти депутатів фракції коливаються між 23% (Уляна Пак) та 9% (Остап Доскіч).

Найнижчі показники голосувань проти лінії фракції у партіях Громадянська позиція (16-10%) та Об'єднання "Самопоміч" (28-4%). Якщо не брати до уваги Романа Федішина (28% або 388 разів, через низький показник відвідуваності та позитивного голосування), який вибивається із загальної тенденції, то рівень голосування депутатів більшості "проти фракції" низький і коливається між 16-4%. Відносно вище у Назара Палідовича (16%), Романа Іванців (16%), Андрія Дворакевича (14%) та надзвичайно низькі у Богданні Зубрицької (5%) і Тетяни Іванів (4%). Можемо говорити про жорстку внутрішньопартійну дисципліну, яка проявляється у переважній однакості під час голосувань, що у випадку фракцій більшості означає переважну необхідність усіх депутатів голосування "за" проекти ухвал і рідше "проти", проте у цьому випадку також однакості.

Відвідування пленарних засідань

У відповідності до частини третьої статті 20 Закону України "Про статус депутатів місцевих рад" "депутат місцевої ради зобов'язаний бути присутнім на пленарних засіданнях ради, засіданнях постійної комісії та інших органів ради, до складу яких він входить". При цьому законодавство передбачає можливість застосування санкцій до недисциплінованих обранців, які ми розглянемо дещо пізніше.

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

Для аналізу цього компонента дослідження нами були використані дані з порталу відкритих даних [Rada4You Lviv: вони голосують для тебе](http://Rada4YouLviv.org) (Lviv.Rada4You.org) та [Інформаційного порталу Львівської міської ради](#).

Згідно з даними реєстрації депутатів на сесіях, 20 депутатів ЛМР відвідали усі пленарні засідання протягом року, тоді як за даними “Вони голосують для тебе. Львів”, таких депутатів лише чотири (тут показник відвідування рахується на основі аналізу усієї сукупності голосувань, а не реєстрації на початку засідання). Це можна пояснити тією обставиною, що після реєстрації частина обранців залишає сесійну залу і не бере участі в голосуваннях.

Базуючись на інформації з протоколів, які містяться на Інформаційному порталі у розділі “Засідання”⁷ станом на 2 грудня 2017 року Львівська міська рада сьомого скликання **провела одинадцять сесій та 37 пленарних засідань**. Завдяки електронній системі голосування “Віче” дані, якої автоматично опрацьовує портал Rada4You Lviv у розділі [“Депутати”](#) можна знайти показник відвідування засідання кожного з 64-х депутатів поточного скликання.

У цілому показники відвідуваності пленарних засідань депутатського корпусу Львівської міської ради достатньо високі. У 27 депутатів (42% від складу) показник відвідуваності вище 90%, тоді як у 48 обранців (75% від складу) – вище 80%.

Жодного голосування від початку роботи діючого складу Львівської міської ради (24 місяці) не пропустило лише чотири депутати – Ігор Зінкевич, Юрій Моравецький, Володимир Ропяк і секретар ради Анатолій Забарилко (усі 100%). Їм трохи поступаються Олег Береза (99%), який став депутатом лише 9 лютого 2017 р., замінивши у складі фракції Об’єднання “Самопоміч” Назара Бачишина, Любомир Босаневич (99%), Валерій Веремчук (98%), Тарас Ворко (98%), Михайло Дідух (98%), Роман Грицевич (97%), Богдан Гула (97%), Юрій Кужельюк (96%), Уляна Пак (96%), Олег Сорочкін (96%), Андрій Шевців (95%). Тож серед перших двадцяти дисциплінованіших обранців чотири депутати фракції “Українське об’єднання патріотів – УКРОП”, чотири – Громадський рух “Народний контроль”, чотири – БПП “Солідарність”, три – Громадянська позиція, п’ять – Об’єднання “Самопоміч”.

Загалом, якщо аналізувати показники відвідуваності пленарних засідань, то вони надзвичайно щільні (компактні). Для прикладу, міський голова Львова Андрій Садовий з показником присутності на 84% засідань посідає у ній умовне 43-тє місце.

Певний перелам простежується після 80%, де показники відвідуваності починають стрімко знижуватися. У цьому “хвості” перебуває 16 депутатів (25% від складу). Починаючи від Маркіяна Лопачака (79%), Анатолія Карбовника (78%), Андрія Рікоти (78%) і далі дисциплінованість депутатів падає поки не сягає критичної позначки 50%. Причиною низької відвідуваності у цих депутатів може бути той факт, що під час цієї каденції вони проходили військову службу.

Серед чинного складу депутатського корпусу Львівської міської ради є чотири обранці, показники відвідуваності яких помітно нижчі за показники інших. Це Ольга Посипанко, яка була участю лише у 32% голосуваннях під час пленарних засідань, а також Роман Федешин з показником лише 37%, Тарас Кльофа – 49% і Григорій Козловський – 51%. У цих депутатів також надзвичайно низькі показники відвідуваності засідання постійних комісій, про які йтиме мова нижче.

Ситуація виключно за останній 2017 рік може дещо різнитися від зведених даних усієї каденції, проте загалом є формальні передумови для застосування норми відкликання депутата за народною ініціативою. Адже згідно п.2 частини першої статті 37 Закону України “Про статус депутатів місцевих рад” “пропуск депутатом місцевої ради протягом року більше половини пленарних засідань ради або засідань постійної комісії, невиконання ним без поважних причин, передбачених статтею 10 цього Закону, обов’язків депутата місцевої ради у

⁷ Інформаційний портал Львівської міської ради / Засідання <https://www.lvivrada.gov.ua/zasidannia/rezultaty-golosovan>

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

виборчому окрузі” є **підставою для відкликання** виборцями обраного ними депутата місцевої ради (імперативний мандат за народною ініціативою⁸).

Очевидно, не лише чотирьом аутсайдерам, але й також останнім десятком у рейтингу депутатам варто змінити своє ставлення до одного з основних депутатських обов’язків – відвідування пленарних засідань Львівської міської ради.

Відвідування засідань постійних комісій

Згідно ухвали про утворення постійних комісій Львівської міської ради 7-го скликання⁹ було **створено 10 постійних комісій**, діяльність яких регламентується ухвалою ЛМР №128 від 4 лютого 2016 р. “Про затвердження положення про постійні комісії Львівської міської ради 7-го скликання”¹⁰.

На відміну від пленарних засідань, засідання постійних комісій не мають автоматичної системи фіксації реєстрації депутатів. Проте на Інформаційному порталі Львівської міської ради у розділі “Постійні комісії”¹¹ можна знайти скановані варіанти протоколів більшості засідань. Аналіз саме цих даних дозволив сформувати рейтинг відвідуваності депутатами засідань постійних комісій, до складу яких вони входять. Крім цього, ми використовували інформацію, яку отримали у відповідь на наш запит до управління “Секретаріат ради” для уточнення тих “білих плям” (відсутність протоколів деяких засідань), які є на Інформаційному порталі ЛМР.

Особливістю діяльності постійних комісій є та обставина, що кожна з них проводить різну кількість засідань у залежності від необхідності, а також те, що кількість депутатів у них різниться (від трьох у Комісії законності, депутатської діяльності та свободи слова й Комісії екології та природокористування до десяти в Комісії інженерного господарства, транспорту, зв’язку та житлової політики й Комісії фінансів та планування бюджету). Показники дисциплінованості вираховувалися у межах діяльності кожної з комісій.

Аналіз оприлюднених протоколів дає можливість зробити висновок, що станом на 24 грудня 2017 р. протягом поточного скликання загалом **відбулося 686 засідань постійних комісій**. Найбільшу кількість засідань провела Комісія архітектури, містобудування та охорони історичного середовища (84), Комісія фінансів та планування бюджету (81) і Комісія гуманітарної політики (80), дещо менше – Комісія з питань комунальної власності (77), Комісія з питань землекористування (71), Комісія інженерного господарства, транспорту, зв’язку та житлової політики (70), Комісія культури, молодіжної політики та спорту (66), а найменше - Комісія конкурентоспроможності, сталого розвитку та підприємництва (45), Комісія екології та природокористування (55) і Комісія законності, депутатської діяльності та свободи слова (57).

⁸ Радь Т. Імперативний мандат: механізм відкликання депутата за народною ініціативою // Українська правда <https://www.pravda.com.ua/articles/2015/11/20/7089469/>

⁹ <https://lvivrada.gov.ua/novyny/item/5382-pro-sklad-postiynyh-komisiy-lmr>

¹⁰ Ухвала № 128 від 04.02.2016 р. [https://www8.city-adm.lviv.ua/inteam/uhvaly.nsf/\(SearchForWeb\)/20FCEFD0F814239DC2257F550042733C?OpenDocument](https://www8.city-adm.lviv.ua/inteam/uhvaly.nsf/(SearchForWeb)/20FCEFD0F814239DC2257F550042733C?OpenDocument)

¹¹ <https://www.lvivrada.gov.ua/miska-rada/postiyni-komisii>

Показники відвідуваності засідань постійних комісій в цілому дуже подібна до показників відвідуваності пленарних засідань депутатами Львівської міської ради. 22 з 64-х депутатів міської ради відвідали більше 90% засідань постійних комісій, до складу яких вони входять, що практично співпадає з аналогічним показником відвідуваності пленарних засідань. Проте у випадку з комісіями **100% показник відвідуваності має лише один обранець** – Юрій Моравецький (усі 71 засідання Комісія з питань землекористування, у якій він є головою). Дуже високі показники в Олега Сорочкіна та Богдани Зубрицької (99%, 70 з 71), Юлії Гвоздович (98%, 56 з 57), Андрія Пундора (98%, 44 з 45), Ігора Зінкевича (97%, 69 з 71), Михайла Дідуха (97%, 81 з 84), Любомира Босаневича (96%, 78 з 81), Юрія Кужелюка (95%, 77 з 81), у трьох депутатів по 94% в Сергія Іваха (79 з 84), Тетяни Іванів (75 з 80), Юрія Мельника (72 з 77), у шести по 93% - Ігора Телішевського (78 з 84), Валерія Веремчука (75 з 81), Богдана Гули (65 з 70), Ігора Корончевського (65 з 70), Остапа Доскіча (65 з 70), Ірини Оршак (51 з 55).

41 депутат з 64-х має показник відвідування постійних комісій вище 80% і лише у 13-ти обранців цей показник нижче 70%. **Менше половини засідань постійних комісій ЛМР VII скликання відвідали** троє депутатів: Григорій Козловський (25% або 20 з 81 засідання), Маркіян Лопчак (43% або 35 з 81) і Тарас Кльофа (45% або 32 з 71). У випадку двох останніх, на показники відвідуваності міг вплинути факт проходження ними військової служби. Низькими також є показники Оксани Динік (55%, 30 з 55 засідань комісії), Тараса Чолія (57%, 48 з 84), Анни Мармуляк (58%, 46 з 80), Романа Федішина (59%, 48 з 81), Володимира Гринишина (59%, 39 з 66), Назара Палідовича (60%, 46 з 77).

Більше половини засідань комісій пропустили такі депутати: Григорій Козловський (БПП "Солідарність"), Маркіян Лопачак (ВО "Свобода"), Тарас Кльофа ("Самопоміч").

Дещо більше половини обранців від депутатського складу ЛМР мають практично однакові показники відвідуваності як пленарних засідань, так і засідань постійних комісій, тоді як 30 з них покращили або погіршили свої показники.

Деякі депутати мають дещо кращі показники відвідуваності засідань постійних комісій, ніж пленарних засідань. Це Юлія Гвоздович, яка відвідала 98% засідань комісії, Богданна Зубрицька – 99%, Андрій Пундор – 98%, Юрій Мельник – 94%, Вікторія Довжик – 92% (незважаючи на те, що їй довелося змінювати роль члена Комісії з питань комунальної власності на голову Комісії фінансів та планування бюджету). Серед основних причин, які можуть пояснити ці позитивні зміни є обіймання частиною з них керівних посад у постійних комісіях, що їх зобов'язує бути більш дисциплінованими, а також дистанційна участь у засіданнях комісій завдяки технічним засобам зв'язку (мобільний телефон, програмам Skype, Viber Out, TimeFace), чим не можливо скористатися під час пленарного засідання.

Значно більша кількість депутатів Львівської міської ради мають помітно нижчі показники відвідуваності засідань постійних комісій, ніж пленарних засідань. Серед них Маркіян Лопачак, який брав участь у 43% засідань комісії і 90% пленарних засіданнях, Тарас Кльофа – 45% і 71% відповідно, Назар Палідович – 60% і 95%, Анна Мармуляк – 57% і 95%, Ігор Стояновський – 71% і 90%, Володимир Ропяк – 81% і 100%, Віталій Свінцицький – 76% і 94%, Уляна Пак – 81% і 96%, Андріян Гутник – 73% і 90%, Андрій Карбовник – 63% і 90%, Андрій Рікота – 64% і 90%, Олег Береза – 86% і 100% (прийшов по списку Об'єднання "Самопоміч" замість Назара Бачишина лише 9 лютого 2017), Андрій Шевців – 82% і 100%, Ірина Сердюк – 72% і 85%, Мар'яна Батюк – 75% і 100%, Любов Давидович – 76% і 90%, Ігор Дякович – 81% і 95%, Іван Рудницький – 76% і 100%, Роман Грицевич – 88% і 95%. Таким чином можна помітити, що з-поміж перших 15 депутатів за показниками відвідуваності пленарних засідань практично усі мають нижчі показники відвідуваності постійних комісій. Натомість деякі обранці з нижньої частини рейтингу значно покращують свої показники дисциплінованості за рахунок кращої відвідуваності засідань комісій.

У порівнянні з показниками відвідуваності пленарних засідань ЛМР протягом VII каденції, нижчі показники присутності на засіданнях постійних комісій спостерігаємо у Ольги Посипанко (відвідала 63% засідань комісій та 76% пленарних засідань) і Романа Федишина (59% та 67% відповідно). Найнижчий показник відвідуваності у Григорія Козловського, який, будучи секретарем Комісії фінансів та планування бюджету, був присутній всього на 25% засідань, що є більше ніж втричі нижчим за показник його відвідування пленарних засідань (81%). Нагадаємо, що відповідно до ЗУ "Про статус депутатів місцевих рад", у разі пропуску депутатом протягом року більше половини пленарних засідань ради або засідань постійної комісії, членом якої він є, рада може звернутися до виборців з пропозицією про відкликання такого депутата.

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

Підсумовуючи аналіз дисциплінованості депутатського корпусу Львівської міської ради сьомого скликання, зазначимо, що індивідуальні показники відвідуваності депутатів пленарних засідань та засідань постійних комісій не впливали на робочу спроможність ради. За винятком кількох засідань комісій недисциплінованість не мала негативного впливу на кворум та не була перешкодою для проведення засідань. В цілому хорошу дисциплінованість продемонстрували члени Комісії з питань комунальної власності, Комісії інженерного господарства, транспорту, зв'язку та житлової політики, Комісії архітектури, містобудування та охорони історичного середовища і Комісії конкурентоспроможності, сталого розвитку та підприємництва. Більше проблем з дисциплінованістю було у депутатів, які входили до складу Комісії фінансів та планування бюджету, Комісії з питань землекористування, Комісії гуманітарної політики і Комісії культури, молодіжної політики та спорту.

Виступи під час пленарних засідань

У відповідності до Закону України “Про депутатів місцевих рад” та Регламенту Львівської міської ради 7-го скликання депутати мають право “брати участь в обговореннях, звертатися із запитами, ставити запитання доповідачам, співдоповідачам, головуючому на пленарному засіданні Ради” (стаття 7, п. 4.9), “виступати з обґрунтуванням своїх пропозицій та з мотивів голосування, давати довідки” (стаття 7, п. 4.12), проте він “повинен виступати тільки з того питання, з якого йому надано слово, та дотримуватися тривалості часу, наданого для виступу” (стаття 47, п. 1). При цьому “на пленарному засіданні ніхто не може виступати без дозволу головуючого на засіданні” (стаття 45, п. 1).

У період з 1 листопада 2016 по 31 листопада 2017 року під час 19 пленарних засідань в середньому близько половина депутати Львівської міської ради сьомого скликання скористалися своїм правом виступу на усіх засіданнях.

Закономірно, що в абсолютних цифрах (сумарно) найчастіше брали слово депутати фракції Об'єднання “Самопоміч” – 125 разів, що пояснюється найбільшою кількістю депутатів. Проте, у відносних цифрах усе цілком навпаки, адже у перерахунку на кожного з депутатів даної фракції вони брали слово трохи більше як у п'яти (5,2) пленарних засіданнях. Натомість найменш чисельні партії у відносних числах виступають у найбільшій кількості пленарних засідань. Найчастіше правом виступу, у перерахунку на одного депутата фракції, слово брали обранці Української галицької партії – у 16 з-поміж 19 засідань. Наступними за активністю є депутати фракції Українське об'єднання патріотів УКРОП, кожен депутат якої у середньому виступав у 15 з 19 засідань та фракції Громадського руху “Народний контроль” – 14 з 19 пленарних засідань у кожного з депутатів. Активна у виступах фракція ВО “Свобода” має показник виступів кожного з депутатів під час 12 з-поміж 19 засідань. Однакову середню активність демонстрували представники фракцій Громадянська позиція та БПП- “Солідарність”, депутати яких брали слово у кожному другому пленарному засіданні (виступи у 10 з 19 засідань).

Звичною практикою є той факт, що кожна з фракцій має власних спікерів, які представляють її позицію. Найчастіше це голови фракцій, проте не завжди. Крім них у кожній фракції також є спікери, які виголошують позицію партії у певній сфері або тематиці. Якщо спробувати виділити основних партійних спікерів, отримаємо такий результат: “Народний контроль” – Валерій Веремчук, Ірина Оршак і Михайло Дідух; Об'єднання “Самопоміч” – Андрій Шевців, Вікторія Довжик і Юрій Мельник; ВО “Свобода” – Маркіян Лопачак, Андріян Гутник і Андрій Карбовник; “Громадянська позиція” – Роман Іванців, Юрій Кужелюк і Олег Сорочкін; БПП “Солідарність” – Петро Адамик і Сергій Івах; УКРОП – Ігор Телішевський та Ігор Зінкевич; Українська Галицька Партія – Ігор Дякович і Тарас Чолій.

Також ми проаналізували як часто виступає на засіданнях ради кожен депутат. Зазначимо, що серед місцевих обранців є як надзвичайно активні, так і ті, які не бажають висловлюватися публічно. З-поміж усього депутатського корпусу за вказаний період лише три депутати виступали під час усіх 19 пленарних засідань. Це Валерій Веремчук, Маркіян Лопачак та Ігор Телішевський. Лише на одному з засідань не виступав Тарас Чолій, Ігор Дякович та Ігор Зінкевич. Секретар ради, який періодично за посадою головує на пленарних засіданнях виступав під час 17 засідань. Стільки ж в Ірина Оршак. У цілої групи депутатів однаково висока активність з показником виступів у 16 з 19 пленарних засіданнях, серед яких Петро Адамик, Любомир Босаневич, Іван Гринда, Андріян Гутник, Мирослав Данилків, Роман Іванців, Юрій Кужелюк, Олег Сорочків і

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

Андрій Шевців. Усі вище перераховані депутати закривають показник виступів у більше як у 80% засідань. У 15 пленарних засіданнях слово брали Михайло Дідух, Сергій Івах та Андрій Карбовник, у 14 – Вікторія Довжик, Уляна Пак і Віталій Свінцицький, у 13 – Юлія Гвоздович та Володимир Ропяк, у 12 – Роман Грицевич, Тарас Гупало, Юрій Мельник і Андрій Рікота. Виступи на більше половині пленарних засідань також були у Любові Давидович (11), а також Мар'яни Батюк, Григорія Козловського, Анни Мармуляк, Юрія Моравецького, Олени Пасевич і Романа Федішина (в усіх по 10).

Інші 28 депутатів брали слово не частіше, ніж на кожному другому пленарному засіданні. У нижній фракції є обранців, які нечасто виступають. Помітно, що найбільше серед них представників Об'єднання “Самопоміч” та Громадянської позиції. Всього на чотирьох засіданнях виступали Ігор Вань, Богдан Гула і Олег Шмід; на трьох – Олег Береза, Олег Василишин та Ігор Стояновський; на двох – Тетяна Іванів та Ігор Корончевський. У групі депутатів виступи були лише на одному із пленарних засідань, а саме – у Назара Палідовича, Івана Рудницького, Віталія Свіщова, Ірини Сердюк, Андрія Дворакевича, Тараса Кльофи, Богданни Зубрицької. Ще четверо обранців жодного разу протягом року не брали слово на жодному з 19 пленарних засіданнях. Серед них – Оксана Динік, Оріся Богун, Максим Коляда і Володимир Крицак.

Депутатські запити

Питання подання депутатських запитів регламентується ухвалою №260 “Про Львівської міської ради 7-го скликання” від 17 березня 2016 року, а саме статтю 10. У ній депутатський запит визначається як “підтримана Радою вимога депутата до посадових осіб Ради і її органів, міського голови, органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, а також керівників правоохоронних та контролюючих органів, керівників підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, які розташовані або зареєстровані у м. Львові з питань, які віднесені до компетенції Ради”.

У період з 1 листопада 2016 по 31 листопада 2017 року депутати Львівської міської ради сьомого скликання сумарно підготували **663 унікальні запити**. Під унікальним розуміється запит, який рахується лише один раз попри можливе скерування його кільком виконавцям, а також незважаючи на кількість депутатів, які до нього долучені. Це пов'язано з тим, що такий підхід дозволить уникати повторного врахування тих самих запитів. Проте навіть у випадку врахування запитів, що дублюються (16 запитів) отримаємо не надто велику розбіжність. Для підрахунку та аналізу змісту запитів ми використовували дані, які знаходяться у розділ “Депутати” Інформаційного порталу Львівської міської ради, у якому є закладка “Запити депутатів Львівської міської ради 7 скликання” або підрозділі “Депутатські запити”¹².

Порівняно з першим роком діяльності Львівської міської ради, депутатський корпус помітно менше користувався своїм правом на подання запиту. Якщо станом на кінець 2017 року протягом чинної каденції депутати сумарно скерували 1614 неунікальних запитів, то з листопада 2016 по листопад 2017 року – 679 неунікальних запитів.

Аналіз показує, що депутати ЛМР надають перевагу індивідуальним запитам. Протягом 2017 року ними було скеровано 656 індивідуальних запитів і лише 7 колективних запитів (найчастіше спільні запити подавали депутати фракції УКРОП). Їхня проблематика різна, проте проблеми житлово-комунального комплексу переважають. Також типовими є проблеми ремонту закладів комунальної власності (школи, дитячі садки), ремонт доріг і тротуарів, а також проблеми транспорту, благоустрою і земельні питання. Закономірно, що практично усі запити стосуються питань, які у компетенції виконавчих органів влади ЛМР, хоча адресовані вони найчастіше міському голові Андрію Садовому. Не на усі запити депутати отримують вчасну відповідь або відповідь в цілому. Якщо поглянути стан розгляду депутатських запитів, то частина з них залишається без відповіді.

В абсолютних показниках найбільшу кількість депутатських запитів протягом останнього року скерували депутати фракції БПП-“Солідарність”, на рахунку яких сумарно 245 запитів. Це становить більше третини від усієї сукупності поданих запитів. Вони також мають беззаперечно найкращий показник і у відносних цифрах

¹² Інформаційний портал ЛМР / Депутати // Депутатські запити <https://www.lvivrada.gov.ua/deputaty/zapyty>

– 25 запитів у перерахунку на одного депутата. Наступними за активністю використання цього інструменту депутатської діяльності є фракція ВО “Свобода”, депутати якої сумарно скерували 126 запитів. Проте у перерахунку на одного депутата “свободівці” (16 на одного депутата) поступаються фракції УКРОП (сумарно 91 запит), у яких відносний показник становить в середньому 18 запитів на одного депутата. Депутати фракції Української Галицької Партії скерували 60 запитів, а Громадського руху “Народний контроль” – 56 запитів. Найменш активно інструментом депутатського запиту як в абсолютних, так і у відносних даних користуються депутати фракції Громадянська позиція (37 запитів) та Об’єднання “Самопоміч” (48 запитів), що у перерахунку на одного депутата становить в середньому 5 і 2 запити відповідно.

Така ж тенденція простежується в розрізі подання запитів окремими депутатами. Беззаперечним лідером за кількістю скерованих запитів є Віталій Свіщов. Ним підготовлено 81 індивідуальний запит. Його однопартієць Перто Адамик подав 61 індивідуальний запит і 3 колективних зверненнях. По 42 депутатські запити скерували Сергій Івах та Любомир Босаневич. Більше 15 запитів на рахунок в Андріяна Гутника (29), Уляни Пак (27), Андрія Рікоти (25), Тараса Гупала (22), Тараса Чолія (20), Остапа Доскіча (18), Ігора Зінкевича (18), Валерія Веремчука (17), Мар’яни Батюк (16), Ігора Телішевського (15), Дмитра Чуниса (15) і Мирослава Данилківа (15). По 13 депутатських запитів в активі у Богдана Гули, Юлії Гвоздович, Ігора Дяковича, Ірини Оршак, Анни Мармуляк і Юрія Кужелюка, 12 – у Маркіяна Лопачака, по 11 – у Івана Гринди, Олега Сорочкіна і Романа Іванціва, по 10 – у Михайла Дідуха і Володимира Ропяка.

Менше 10 депутатських запитів в активі Романа Федішина (9), Андрія Карбовника (9), Оксани Рубай (8), Ольги Посипанко (8), Вікторії Довжик (6), Олега Василишина (5), Юрія Моравецького (4), Ігора Корончевського (4), Віталія Свінціцького (3), Олени Пасевич (3), Ігора Ваня (3), Любов Давидович (2) та по одному запиту у Юлії Хомчин, Григорія Козловського, Романа Грицевича, Тараса Ворка, Олега Берези і Юрія Мельника. Жодного депутатського запиту за період аналізу не скерувало 18 депутатів ЛМР, а саме – Володимир Гринишин, Андрій Дворакевич, Тарас Кльофа, Максим Коляда, Володимир Крицак, Христина Паньків, Андрій Пундор, Іван Рудницький, Ірина Сердюк, Ігор Стояновський, Андрій Шевців, Оріся Богун, Анатолій Забаріло, Оксана Динік, Богданна Зубрицька, Тетяна Іванів, Назар Палідович і Олег Шмід, при цьому сім останніх не скористалися цим правом жодного разу протягом усього поточного скликання. Фактично усі є представниками фракцій Об’єднання “Самопоміч” і Громадянська позиція, що очевидно, пояснюється тією обставиною, що будучи членами умовної більшості вони доносять інформацію та вирішують проблеми своїх виборців в інший спосіб.

Подання електронних декларацій. Оприлюднення декларації на зовнішніх ресурсах

Законом України “Про запобігання корупції” (ч.1 ст.45) визначається вимога подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій місцевого самоврядування. На відміну від процедур попередніх років, тепер декларування відбувається шляхом заповнення на офіційному веб-сайті Національного агентства [декларації](#) особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Такі декларації мають бути подані до 1 квітня року, наступного за звітним.

У відповідності до частини четвертої статті 8 Ухвали ЛМР №260 від 17 березня 2016 р. “депутати Ради зобов’язані щороку до 1 квітня подавати до секретаріату Ради декларацію про майно, доходи, витрати і зобов’язання фінансового характеру за минулий рік за встановленою чинним законодавством формою. Декларації депутатів Ради публікуються секретаріатом Ради на інформаційному порталі депутатів Ради. Відомості щодо реєстраційного номера облікової картки платника податків або серії та номера паспорта громадянина України, а також щодо місця проживання та реєстрації декларанта, місцезнаходження об’єктів, які наводяться у декларації, є інформацією з обмеженим доступом та оприлюдненню не підлягають”.

Ми проаналізували наявність у Єдиному державному реєстрі декларацій осіб¹³, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування декларацій депутатів за 2016 рік. Усі депутати Львівської міської ради виконали дану вимогу Закону. Однак мусимо звернути увагу на те, що декларацію Юлії Хомчин можна знайти лише за пошуком “[Хомчин Юлия Владимировна](#)”. Така (не)свідома помилка у зазначенні

¹³ Єдиний державний реєстр декларацій <https://public.nazk.gov.ua/>

власного ПІБ ускладнює пошук для ознайомлення з декларацією депутата. Тож попри те, що Закон не вимагає дублювати інформацію з декларацій депутатів на сайті місцевої ради, вважаємо, що вказання цієї інформації (у формі гіперпосилання на сайт НАЗК) у профайлі кожного депутата було б хорошою практикою для повноцінного ознайомлення виборця з інформацією про депутата. Крім того, у профайлі кожного депутата для цього передбачено окремий розділ “Декларація про доходи”.

Правдивість відомостей в деклараціях

Одним з компонентів аналізу декларацій депутатів була їх перевірка на правдивість відомостей, поданих у них. Так, нами було проаналізовано Інформацію з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Реєстру прав власності на нерухоме майно, Державного реєстру Іпотек, Єдиного реєстру заборон відчуження об'єктів нерухомого майна щодо суб'єкта. Зважаючи на те, що запити робилися лише за критерієм “Прізвище, Ім'я, По-батькові” не виключено, що до інформації також потрапляло майно людей з таким самим прізвищем як і в депутата. Так, у витягу по критерію “Адамик Петро Михайлович” окрім задекларованого депутатом є нежитлові приміщення загальною площею 228,7 м² у Львові. За запитом «Рудницький Іван Іванович» окрім земельних ділянок та будинку в Житомирській області були отримані відомості про квартиру у м. Краматорську. За критерієм “Іванців Роман Богданович” окрім задекларованого депутатом майна, є інформація про земельну ділянку в с. Муроване (Пустомитівського району) та квартиру у м. Коломия (Івано-Франківської області). За критерієм “Сердюк Ірина Олексіївна” - окрім задекларованого міститься інформація про квартиру 25,6 м² та земельну ділянку розміром 0,08 га у Львові. За критерієм “Зінкевич Ігор Володимирович” – будинок у Львові та земельна ділянка під ним. Нами також були зафіксовані випадки вказання у деклараціях неточної площі майна (наприклад, Андрій Шевців вказав розмір квартири 48,6 м² замість 72,3 м²).

У відповідь на наші звернення до депутатів щодо роз'яснення отриманої з реєстрів інформації, більшість запевнили, що це майно належить їхнім однофамільцям (про яких, очевидно, вони вже знають), або ж вони вже не володіють майном (при цьому, подаючи витяги з Реєстрів).

Ми не можемо стверджувати про те, що ці об'єкти (не)належать безпосередньо депутатам, однак якщо ці об'єкти таки належать депутатам, закликаємо бути уважнішими при заповненні відомостей наступного звітного року.

Декларування конфлікту інтересів

У разі виникнення реального чи потенційного конфлікту інтересів міський голова, секретар або депутат зобов'язаний озвучити заяву про наявний конфлікт інтересів та утриматись від голосування та прийняття рішення з цього питання. Крім того, про конфлікт інтересів може заявити будь-який інший член відповідного колегіального органу або учасник засідання, якого безпосередньо стосується питання, що розглядається. Вимога для осіб, які уповноважені на виконання функцій місцевого самоврядування декларувати конфлікт інтересів передбачена статтею 35 Закону України “Про запобігання корупції”. Таку ж норму містить і стаття 62 Регламенту Львівської міської ради 7-го скликання ¹⁴.

На кожному пленарному засіданні голова міської ради, **Андрій Садовий**, (чи секретар міської ради - **Анатолій Забаріло**) повідомляв про “відсутність конфлікту інтересів щодо питань, які пропонуються до розгляду на пленарному засіданні” а також звертався до депутатів з проханням оголосити, якщо у когось є, або може виникнути конфлікт інтересів при розгляді питань порядку денного. З січня 2017 по січень 2018 року про конфлікт інтересів заявляли 11 депутатів – Сергій Івах, Петро Адамик, Дмитро Чунис, Назар Палідович, Роман

¹⁴ Ухвала № 260 від 17.03.2016 р. <https://www8.city-adm.lviv.ua/inTEAM%5CUhvaly.nsf/%28SearchForWeb%29/EE78DC070547D635C2257F8100465B33?OpenDocument>

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

Грицевич, Остап Доскіч, Олена Пасевич, Віталій Свінціцький, Олег Васишин, Роман Федішин та Григорій Козловський.

На засіданні 22 грудня 2016 року **Сергій Івах** заявив про конфлікт інтересів та не голосував за проект рішення “Про затвердження ТзОВ “Профін-Торг” проекту землеустрою щодо відведення земельних ділянок та надання земельних ділянок на вул. Зелений, 204”

Під час розгляду питання “Про продовження терміну здійснення підприємницької діяльності у тимчасових спорудах на території м. Львова” (пит. №60) на пленарному засіданні 2-3 березня про конфлікт інтересів заявили одразу два депутати - **Петро Адамик** (фракція “Блок Петра Порошенка “Солідарність”) та **Дмитро Чунис** (фракція ВО “Свобода”). Питання стосувалося продовження терміну здійснення підприємницької діяльності до 31.05.2018 у більш ніж 1,5 тисячі тимчасових спорудах (МАФ), що розміщені на території м. Львова, а також здійснення зміни замовників більше 100 тимчасових споруд. Петро Адамик уточнив, що здійснюючи підприємницьку діяльність орендує деякі МАФи у підприємців, які зазначені в додатках до ухвали. Дмитро Чунис деталі конфлікту не пояснив.

Також Петро Адамик повідомляв про конфлікт інтересів і під час засідання 27 квітня, коли питання порядку денного стосувалося затвердження КВПФ “Будекстра” проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки та надання земельної ділянки на вул. Кукурудзяній, 4-а (пит. №45 у порядку денному).

Депутат від фракції “Блок Петра Порошенка “Солідарність” **Роман Грицевич** заявляв двічі про конфлікт інтересів під час розгляду питання про надання йому (фізичній особі - підприємцю Грицевичу Р. Є.) в оренду нежитлового приміщення на вул. І. Миколайчука, 9 - під час засідання 6 квітня, коли після відповідного повідомлення депутат попросив перенести розгляд даного питання, та під час наступного пленарного засідання — 27 квітня. Тоді депутат ще раз заявив про конфлікт інтересів стосовно цього питання (№ 35 порядку денного), однак взяв участь у голосуванні, віддавши свій голос “За”.

На засіданні 06 квітня 2017 про конфлікт інтересів заявляв депутат фракції “Громадянська позиція”, **Назар Палідович** під час розгляду питання надання ФОП Магоцькому Н. М. в оренду нежитлових приміщень (пит.25 порядку денного). Разом з тим, про внесення змін до даної ухвали під час пленарного засідання 29 червня депутат про конфлікт не заявив та позитивно голосував за відповідну ухвалу.

Остап Доскіч з фракції БПП декларував конфлікт інтересів двічі – під час пленарного засідання 29 червня та 21 грудня. Перший потенційний конфлікт інтересів стосувався питання про внесення змін до ухвали міської ради від 27.04.2017 № 1877 “Про затвердження переліку підприємств, які відповідають критеріям, визначеним Програмою сприяння розвитку львівських товаровиробників на 2015-2017 роки”. Другий випадок - про надання ТзОВ “Тібет” дозволу на виготовлення технічної документації із землеустрою щодо поділу земельної ділянки на вул. Кульпарківській, 96. Зазначимо, що ТзОВ “Тібет” належить Остапу Доскічу та його рідному брату (по 50% власності). В обох випадках депутат брав участь у голосуванні. Разом з тим, значно раніше, на засіданні 23 березня 2017 р., коли розглядалося питання про “надання ТзОВ “Редакція газети “Електротема” та ТзОВ “Тібет” дозволу на виготовлення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки на вул. Садовий, 2-а” (пит.83 порядку денного) депутат про конфлікт не заявляв та брав участь у голосуванні (голосував “За”).

Під час пленарного засідання 29 червня ще два депутати заявляли про конфлікт інтересів. **Олена Пасевич** під час розгляду питання “Про надання одноразової матеріальної допомоги членам сімей загиблих військовослужбовців, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції, та інвалідам I-III груп з числа військовослужбовців, які брали участь у зазначеній операції”. При розгляді питання “Про надання ГО “Союз ветеранів десанту” в оренду нежитлових приміщень на вул. В. Сосюри, 38” про конфлікт заявив депутат **Віталій Свінціцький**. Нагадаємо, депутат є засновником цієї громадської організації. Обоє депутатів участі у розгляді питань не брали (з результатом “відсутня” та “не голосував” відповідно).

Представник “Самопоміч”, директор Львівської обласної дирекції ПАТ АБ “Укргазбанк” **Олег Васишин** традиційно заявляє про конфлікт інтересів у питаннях, що стосується його працевлаштування. На засіданні 14

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

вересня депутат утримався від голосування за питання щодо надання в оренду ПАТ АБ “Укргазбанк” частини нежитлового приміщення (пит.№10 порядку денного).

Депутат **Григорій Козловський** з фракції БПП також двічі декларував конфлікт інтересів. Перший потенційний конфлікт стосувався питання “про внесення змін до ухвали міської ради від 27.01.2011 № 120 “Про затвердження збору за місця для паркування транспортних засобів та плати за паркування транспортних засобів на території м. Львова”, що внесений до порядку денного пленарного засідання від 16.11.2017р. Депутат не скористався своїм правом голосу під час голосування за це питання (“відсутній”). Інший був озвучений на засіданні 21 грудня 2017 року. Йшлося “про затвердження гр. Дяченко В. Б. проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки (зміна цільового призначення) на вул. В. Липинського, 27”. За це питання депутат, заявивши про конфлікт інтересів, проголосував позитивно.

Власник ринку “Шувар” й одночасно депутат ЛМР **Роман Федішин** утримався від голосування після того, як заявив про конфлікт інтересів під час засідання 25 січня 2018 року. Питання стосувалося надання ТзОВ “Ринок сільськогосподарської продукції “Шувар” дозволу на виготовлення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки на вул. Хуторівці, 4-б.

Також деякі депутати практикують не з’являтися на засідання, в порядкух денних яких є питання, щодо яких депутати мають конфлікт інтересів. Наприклад, на пленарному засіданні 29 червня, де розглядалося питання про затвердження ПП “Кароль” проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки та надання земельної ділянки на вул. Винниця, 60-г (вул. Тунельна), був відсутній депутат Ігор Корончевський, якому належить 100% власності підприємства. Оксана Динік була відсутня 11 листопада 2017 року під час голосування за питання про надання ТзОВ “Львівська ізоляторна компанія” дозволу на виготовлення технічної документації із землеустрою щодо поділу земельної ділянки на вул. Зелений, 301. Нагадаємо, депутатка є генеральним директором ТзОВ.

Під час розгляду та голосування за питання, які стосуються Львівського комунального підприємства “Львівавтодор” двоє депутатів-найманих працівників цього підприємства – **Олег Шмід та Олег Береза**, про конфлікт інтересів не заявляють та беруть участь у голосуванні (у переважній більшості голосуючи “за”). Попри не чітку регламентованість вимог Закону у цій ситуації, інформування депутатів про конфлікт інтересів стало би хорошою практикою для депутатів.

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

Підзвітність

Інформування про діяльність депутатів

Пункт 2 частини першої статті 10 ЗУ “Про статус депутатів місцевих рад”¹⁵ зобов’язує депутата **“не рідше одного разу на півріччя інформувати** виборців про роботу місцевої ради та її органів, про виконання планів і програм економічного і соціального розвитку, інших місцевих програм, місцевого бюджету, рішень ради і доручень виборців”.

Ця дещо доповнена норма Закону також міститься у п. 1.5. частини першої статті 8 Ухвали ЛМР “Про регламент Львівської міської ради 7-го скликання”, де зазначено, що депутат зобов’язаний **“не рідше одного разу на півріччя, в обраний депутатом спосіб, інформувати** виборців про роботу місцевої ради та її органів, про виконання планів і програм економічного і соціального розвитку, інших місцевих програм, місцевого бюджету, рішень ради і доручень виборців”.

З цією метою, по-перше, для отримання додаткової інформації про звітування депутата у 2017 році та використання ними коштів депутатського фонду з надання матеріальної допомоги протягом поточного року та, по-друге, для перевірки зворотнього зв’язку депутата з виборцем нами було подано два запити депутатам Львівської міської ради, до яких вдалося потрапити на прийом. Таким чином тим обранцям, на прийом до яких нам не вдалося потрапити зазвичай не було подано запиту. Так, нами було скеровано запити 37 депутатам. Загалом було отримано відповідь від 26 депутатів, тоді як 11 таких відповідей не надіслали. У той самий час 27 обранців таких запитів від нас не отримували.

Отримали повноцінну відповідь (15)	Адамик П., Батюк М., Вань І., Веремчук В., Дідух М., Доскіч О., Дякович І., Івах С., Моравецький Ю., Оршак І., Пак У., Палідович Н., Рікота А., Ропяк В., Чолій Т.
Відповідь з посиланням на звіт в Інтернеті (7)	Гвоздович Ю. , Данилків М. , Забарило А. , Карбовник А. , Посипанко О. , Рудницький І. , Сердюк І.
Відповідь лише на один запит (мат. допомога) (4)	Зінкевич І., Коляда М., Телішевський І., Чунис Д.
Не отримали відповіді (11)	Богун О., Ворко Т., Грицевич Р., Гринишин В., Гупало Т., Іванів Т., Козловський Г., Корончевський І., Кужелю Ю., Пасевич О., Свіщов В.
Запит не подавався (27)	Береза О., Босаневич Л., Василюшин О., Гринда І., Гула Б., Гутник А., Давидович Л., Дворакевич А., Динік О., Довжик В., Зубрицька Б., Іванців Р., Крицак В., Кльофа Т., Лопачак М., Мармуляк А., Мельник Ю., Паньків Х., Пундор А., Рубай О., Свінцицький В., Сорочкін О., Стояновський І., Федішин Р., Хомчин Ю., Шевців А., Шмід О.

Частина депутатів відмовлялася надавати відповідь на запит про використання коштів щорічного депутатського фонду¹⁶ у сумі 150 тис. грн. протягом 2017 року на тій підставі, що дану інформацію можна знайти на електронних ресурсах Львівської міської ради¹⁷. Проте згідно оприлюдненої інформації, у ній містяться дані виключно про суму наданих коштів та кількість осіб, яким вона була надана, тоді як там

¹⁵ Закон України “Про статус депутатів місцевих рад” <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/93-15>

¹⁶ Ухвала ЛМР №676 <http://bit.ly/2A47sAu> та Ухвала ЛМР № 1372 <http://bit.ly/2A2of7g>

¹⁷ <https://drive.google.com/file/d/0B0PT01PMFOreODZ6QjR5UmtFQjRTXzEtVHUtTWI5ZENodlVn/view>

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

відсутня інформація про структуру цих витрат по кожному із звернень громадян, про що власне запитувалося у зверненні.

За нашими спостереженнями депутати Львівської міської ради практично не використовують сучасні інформаційні засоби у потребах здійснення прийому громадян. Вони не публікують графіку прийому громадян, а також не мають практики нагадування виборцям про найближчу дату прийому. Те ж саме стосується оприлюднення звітів депутатської діяльності, коли у рідкісних випадках депутати оприлюднюють його на власній сторінці у соціальних мережах. Мова іде не лише про проміжний чи річний звіт, а про своєрідні дайджести за результатами діяльності.

Звітуйте депутатів

Стаття 37 Закону України “Про статус депутатів місцевих рад” однією із підстав для відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою визначає “невідповідність практичної діяльності депутата основним принципам і положенням його передвиборчої програми, невиконання депутатом місцевої ради передбачених статтею 16 Закону зобов’язань звітувати перед виборцями та проводити зустрічі з ними”¹⁸.

У відповідності до частини першої статті 16 Закону України “Про статус депутатів місцевих рад” депутат місцевої ради періодично, але не рідше одного разу на рік, зобов’язаний звітувати про свою роботу перед виборцями відповідного виборчого округу, об’єднаннями громадян. Рада визначає орієнтовні строки проведення звітів депутатів місцевої ради перед виборцями». Однак ні Регламент, ні практика діяльності Львівської міської ради не передбачає затвердження строків проведення звітів депутатів та прийняття рішення з питань організації звітів депутатів. За такої ситуації важкореалізабельним є наступне положення вищезгаданого Закону, яке передбачає, що “місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, керівники підприємств, установ і організацій державної і комунальної форм власності зобов’язані сприяти депутатам місцевих рад в організації їх звітів перед виборцями шляхом надання приміщень, інформаційних та інших довідкових матеріалів, необхідних депутату місцевої ради, на прохання депутата ... сприяти оповіщенню виборців про час і місце його звітування”.

Разом з тим, наявність Інформаційного порталу депутатів Львівської міської Ради дозволяє це робити депутату самостійно. Крім того, частина п’ята статті 8 Ухвали ЛМР “Про регламент Львівської міської ради 7-го скликання”¹⁹ зазначає, що “депутати Ради зобов’язані щороку до 31 березня подавати до Секретаріату Ради звіт про свою роботу у Раді за минулий рік. Звіти депутатів Ради публікуються секретаріатом Ради на інформаційному порталі депутатів Ради”.

Для аналізу фактів звітування депутатів Львівської міської ради за 2016 рік ми перш за все брали до уваги інформацію на Інформаційному порталі, де в профайлі депутата є окремий розділ звіти депутата, а також інформаційні повідомлення на цьому сайті про звітування. Крім того, ми також аналізували партійні сайти та надіслали відповідні запити до керівників фракцій.

На Інформаційному порталі були розміщені звіти лише 17 депутатів міської ради: усіх депутатів УГП (4 з 4), 6 (з 10) депутатів фракції БПП “Солідарність”, 4 (з 8) депутатів фракції ВО “Свобода”, 2 (з 6) депутатів Громадянської позиції та 1 (з 24) фракції “Самопоміч”. Також на сайті розміщений звіт Секретаря Ради. Жодного звіту не було у профайлах депутатів “Народного контролю” та УКРОПу. У цих депутатів, як і у решти депутатів з інших фракцій міститься повідомлення про те, що «Відповідно до п.5 ст. 8 Регламенту Львівської міської ради 7 скликання депутати Ради зобов’язані щороку до 31 березня подавати до секретаріату Ради звіт про свою роботу за минулий рік. Звіт про роботу за 2016 рік буде опубліковано не пізніше 30 квітня 2017 року». Таке формулювання дає змогу зробити висновок, що цими депутатами не було виконане відповідне зобов’язання.

¹⁸ Закон України “Про статус депутатів місцевих рад” <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/93-15/page2>

¹⁹ Ухвала № 260 від 17.03.2016 р. <https://www8.city-adm.lviv.ua/inTEAM%5CUhvaly.nsf/%28SearchForWeb%29/EE78DC070547D635C2257F8100465B33?OpenDocument>

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

Публічне звітування

Частина 3 статті 11 Закону України “Про статус депутатів місцевих рад” регламентує, що депутат місцевої ради є відповідальним перед виборцями свого виборчого округу і їм підзвітним. Не пізніше як за сім днів до дня звітування депутат місцевої ради має повідомити через місцеві засоби масової інформації або в інший спосіб виборців про час і місце проведення звіту.

Аналізуючи звітування депутатів за 2016 рік можна відзначити, що досить невелика кількість депутатів дотрималася відповідного формату повідомлення про своє звітування перед виборцями та проведення публічного звітування.

Так, 2 грудня 2016 році четверо депутатів **фракції Української Галицької партії** – Юлія Гвоздович, Мирослав Данилків, Ігор Дякович та Тарас Чолій публічно представили звіт фракції а також деталізували виборцям інформацію про свій персональний вклад в цю роботу. Інформація про звітування окрім запрошених ЗМІ також була [опублікована](#) у газеті партії – “Наша Галичина”. Для оприлюднення на Інформаційному порталі Юлія Гвоздович та Мирослав Данилків подали до Секретаріату Ради окремі звіти про свою депутатську роботу, а Ігор Дякович та Тарас Чолій обмежилися лише загальним звітом фракції.

Інформацію про персональне звітування Романа Федішина, депутата з фракції Об’єднання “Самопоміч” було [оприлюднено](#) на сайті партії. Однак з усіх 24 депутатів **фракції Об’єднання “Самопоміч”** на Інформаційному порталі свій персональний звіт оприлюднила лише Ольга Посипанко. Разом з тим, на сайті партії створена рубрика “кабінет депутата”, де могли б також дублюватися індивідуальні звіти, однак тексти звітів у них також відсутні. У [партійній газеті за 2 січня 2017](#) року міститься коротка інформація про досягнення у різних сферах життя та цитати кожного з депутатів про досягнення у одній з сфер. Зважаючи на те, що деякі депутати фракції працюють у виконавчих органах міської ради, важким для розмежування видається досягнення керівника департаменту/комунального підприємства (як основного місця роботи) та персональні досягнення депутата (як виборної особи місцевого самоврядування). Крім того, такий спосіб подачі інформації у друкованому виданні більше схожий на інформування депутатами виборців про свою роботу.

Відповідь фракції Об’єднання “Самопоміч” щодо надання додаткової інформації про звітування депутатів у 2016 році ми не отримали.

Фракція БПП “Солідарність” звітувала про свою роботу в міській раді 24 листопада 2016 року. На зустрічі голова фракції Петро Адамик та заступниця Уляна Пак презентували загальні досягнення фракції. Зустріч відвідали [журналісти](#), представники громадянських організацій та декілька виборців. Кожен з депутатів не представляв окремого звіту, але мав репліки стосовно певних здобутків, до яких долучився особисто. Окремого звітування кожного з депутатів перед виборцями міста чи свого округу не проводилося. Разом з тим, більшість депутатів подали свої індивідуальні звіти для оприлюднення на Інформаційному порталі – [Петро Адамик](#), [Остап Доскіч](#), [Юрій Моравецький](#), [Уляна Пак](#), [Володимир Роп’як](#) та [Іван Рудницький](#). По завершенню нашого моніторингу на власному веб-сайті звіт за 2016 рік оприлюднив [Віталій Свіщов](#).

Відповідь фракції БПП “Солідарність” щодо надання додаткової інформації про звітування депутатів у 2016 році ми також отримали вже по завершенні моніторингу. У відповіді підтверджується інформація про те, що більшість депутатів «брали участь у спільному звітування фракції 24.11.16». Крім того, у відповіді вказано, що Остап Доскіч звітував 18.12.2016 у приміщенні актового залу ЗСШ №7 у м. Львові (інформація про звітування розміщувалася на особистій сторінці депутата у мережі Фейсбук, друковані оголошення - у окрузі мікрорайону Знесіння та усні - під час недільної служби у Церкві Пресвятої Богородиці Володарки України), а Іван Рудницький звітував на зборах мешканців мікрорайону у лютому 2017 року в ЛКП «Хуторівка». Згідно отриманої інформації Віталій Свіщов практикує звітування шляхом надсилання щорічного звіту в поштові скриньки мешканців виборчого округу.

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

Половина депутатів **фракції Громадський рух “Народний контроль”** – Михайло Дідух, Ірина Оршак і Анна Мармуляк – анонсували свої публічні звіти перед виборцями на партійному сайті. Разом з тим, інформації про результати зустрічі та обговорення з виборцями звітів депутатів знайти не вдалося. Тексти звітів та інформацію про результати зустрічей ці депутати до Секретаріату Ради не подавали.

Відповідь фракції Народного контроль щодо надання додаткової інформації про звітування депутатів у 2016 році ми також отримали вже по завершенні моніторингу. У ній надано посилання на кілька коротких відеороликів, зроблених за підсумками роботи депутатів – [Анни Мармуляк](#), [Михайла Дідуха](#), [Ірини Оршак](#) та [Віталія Свінцицького](#).

Як зазначалося вище, лише двоє з шести депутатів **фракції “Громадянської позиції”** – [Роман Іванців](#), [Ірина Сердюк](#) подали індивідуальні звіти про роботу протягом року. Інформації про публічне звітування перед виборцями жодного з депутатів фракції знайти не вдалося. Разом з тим, у партійній газеті “Громадянської позиції” за [листопад 2016 року](#) розміщена інформація про те, що депутати звітують. У газеті розміщені короткі цитати депутатів про роботу, яка в переважній більшості стосується роботи в окрузі та кількох ухвал, до розробки яких долучалися депутати.

Відповідь фракції Громадянської позиції щодо надання додаткової інформації про звітування депутатів у 2016 році ми не отримали.

Серед п’яти **депутатів фракції УКРОП** жоден не подав звіт про свою роботу для оприлюднення на Інформаційному порталі депутатів. Згідно з інформацією, наданою у відповідь на інформаційний запит, двоє депутатів - Іван Гринда та Богдан Гула - звітували про свою роботу у приміщенні церкви 14 грудня 2016 року (Храм Благовіщення Пресвятої Діви Марії УГКЦ), двоє у приміщенні районних адміністрацій - Любомир Босаневич та Ігор Зінкевич (17 та 23 листопада 2016 року у приміщенні Личаківської та Шевченківської районних адміністрацій відповідно). Ігор Телішевський, за інформацією прес-служби фракції, звітував 18 листопада 2016 року в готелі “Львів”. Однак інформації про проведення цих заходів – публічного звітування перед виборцями - жодного з депутатів фракції в інтернет-ЗМІ знайти не вдалося. Це може свідчити про те, що засоби масової інформації не були належним чином поінформовані про такі події. Можна припустити, що так само неналежним чином могли бути поінформовані і виборці. Регіональні вкладки [партійної газети](#) за кінець 2016 – початок 2017 року не містили згадок про звіти депутатів у 2016 році. Та згідно з інформацією, отриманою від прес-служби фракції, звіт депутатів був оприлюднений у газеті “Високий Замок” за 9-11 грудня 2016 року, де депутати Богдан Гула, Ігор Зінкевич, Іван Гринда та Ігор Телішевський тезово діляться своїми враженнями та здобутками про рік роботи у міській раді, що також більше схоже на інформування виборців, а не звітування перед ними.

Половина депутатів **фракції “Свободи”** подали свої звіти у Секретаріат ради для оприлюднення – Тарас Гупало, Андрій Карбовник, Андрій Рікота та Дмитро Чунис. Інформації про персональне звітування депутатів перед виборцями знайти не вдалося ні в мережі Інтернет, ні на сторінках партійної газети.

Відповідь фракції ВО Свобода щодо надання додаткової інформації про звітування депутатів у 2016 році ми не отримали.

Відповідність змісту звіту вимогам закону

Стаття 16 Закону України “Про статус депутатів місцевих рад” визначає вимоги до змісту депутата місцевої ради – “Звіт депутата місцевої ради повинен містити відомості про його діяльність у раді та в її органах, до яких його обрано, а також про його роботу у виборчому окрузі, про прийняті радою та її органами рішення, про хід їх виконання, про особисту участь в обговоренні, прийнятті та в організації виконання рішень ради, її органів, а також доручень виборців свого виборчого округу”.

Аналізуючи тексти звітів тих депутатів, які подали свої індивідуальні звіти на Інформаційному порталі, варто відзначити, що мало з них містять в собі сукупно всі вищеописані критерії. Здебільшого депутати обмежуються лише досягненнями в межах певного округу або ж у певній сфері, в якій спеціалізуються. Крім

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

того, деякі депутати описують перелік поданих запитів, не вказуючи при цьому результату їх розгляду. У звітах дотримувались вимог закону Юлія Гвоздович, Іванців Роман, дещо менше – Петро Адамик, Мирослав Данилків, Уляна Пак, Юлія Хомчин.

Відповідно до вимог Закону про результати обговорення звіту (зауважень і пропозицій, висловлених виборцями) депутат місцевої ради має інформувати раду та її виконавчі органи на адресу ради та її органів. У відповіді на запит фракція УКРОПу зазначила, що депутати інформували раду про проведення звітів. Однак за інформацією Секретаріату Ради окремого інформування про свої звіти жоден з депутатів Львівської міської ради по завершенню звітування за 2016 року не здійснив. Хоча варто відзначити, що наявність окремого Інформаційного порталу депутатів та розділу “трибуна депутата” є хорошою платформою для такого інформування.

Інформування про використання коштів депутатського фонду

У Львівській міській раді затверджено Положення про надання одноразової матеріальної допомоги на виконання депутатських повноважень для мешканців міста Львова²⁰. Відповідно до цього положення, кожен з депутатів може виділити 150 000 грн за рахунок коштів, передбачених у міському бюджеті м. Львова. Така допомога надається мешканцям міста, у тому числі інвалідам, багатодітним сім'ям, самотніми матерями, дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування, іншим категоріям громадян, зареєстрованим у м. Львові. Для отримання допомоги потребуючі повинні звернутись із повним пакетом документів та усіма підтверджуючими документами безпосередньо до депутата міської ради на особистому прийомі.

Відповідно до згаданого вище Положення, щоквартальний звіт про використання кожним депутатом міської ради коштів на виконання депутатських повноважень оприлюднюється на Інформаційному порталі депутатів Львівської міської ради www.lvivrada.gov.ua у частині інформації щодо прізвища, імені, по батькові заявника і депутата та суми матеріальної допомоги.

Соціальні мережі

Зважаючи на велику популярність і вплив соціальних мереж на формування громадської думки, додатково ми проаналізували рівень комунікації депутатів за допомогою Facebook, незважаючи на те, що це не входить в прямі обов'язки депутата. Це не так професійна вимога, а радше, вимога часу.

Переважає більшість депутатів Львівської міської ради присутні у соціальній мережі Facebook. Згідно нашого аналізу 58 з 64-х обранців мають власну сторінку. Усі вони зареєстровані як приватні особи та, на відміну від народних депутатів України, не створюють окремих сторінок публічної особи. Таким чином контент, який депутати ЛМР поширюють через власні облікові записи не мають розрізнення на професійне та особисте життя.

Лише шість львівських депутатів не мають власної сторінки у Facebook. Це Олег Васишин, Оксана Динік, Григорій Козловський, Юрій Мельник, Іван Рудницький та Роман Федішин. Ще у трьох обранців – Ігор Вань, Андрій Дворакевич і Дмитро Чунис – облікові записи не активні.

З різною мірою активності соціальними мережами користуються 55 депутатів (86%) Львівської міської ради. Проте рівень цієї активності дуже різний. Незначна частина з них проявляють низьку активність, а переважна більшість інформації у новинній стрічці становлять повідомлення їхніх друзів або їхні репости. Серед таких депутатів Роман Грицевич, Богдан Гула, Любов Давидович, Вікторія Довжик, Мирослав Данилків, Анатолій Забаріло, Володимир Крицак, Юрій Кужелюк, Володимир Роп'як, Ірина Сердюк. Переважно власний контент, проте не часто постять Олег Береза, Оріся Богун, Тетяна Іванів, Роман Іванців, Тарас Кльофа, Ігор

²⁰ Ухвала № 676 від 15.03.2007 р. [https://www8.city-adm.lviv.ua/inteam/uhvaly.nsf/\(SearchForWeb\)/DBE8BD5950226E51C22572A700437181?OpenDocument](https://www8.city-adm.lviv.ua/inteam/uhvaly.nsf/(SearchForWeb)/DBE8BD5950226E51C22572A700437181?OpenDocument)

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

Корончевський, Андрій Рікота, Олег Сорочкін та Ігор Стояновський, а Христина Паньків нічого не пише про депутатську діяльність.

Таким чином, усі інші, тобто загалом 36 депутатів (56%) ЛМР активно користується Facebook. Усі з них ведуть власні сторінки особисто. Пропорція інформації пов'язану з депутатською роботою та приватного життя у кожного різна. Проте у найбільш активних з них та спікерів фракцій професійна інформація значно переважає над особистим. Зазвичай це інформація про поточні питання роботи – засідання міської ради, обговорення рішення та проблем тощо, - а також коментування як місцевих та рідше всеукраїнських політичних питань.

Для таких обранців соціальні мережі також виступає майданчиком для комунікації з львів'янами та власними виборцями. У своїх облікових записах вони часто проводять обговорення актуальних проблем міста, району чи кварталу, ведуть дискусії, роблять своєрідні заміри громадської думки.

Більш активно в соціальних мережах працюють депутати малих фракцій Львівської міської ради, які перебувають в умовній меншості, а саме Української Галицької Партії, УКРОПу, ВО "Свобода". Депутати з фракцій, які входять до умовної більшості – Об'єднання "Самопоміч", БПП-Солідарність чи Громадянська позиція – не завжди активні у Facebook, проте за рахунок більшої кількості обранців у достатній мірі спроможні донести свою позицію.

Проте за результатами аналізу контенту облікових записів депутатів ЛМР можна помітити, що вони не часто використовують їх для виконання своїх прямих обов'язків. Зокрема, завдяки Facebook можна щоразу інформувати громадян про графік приведення особистого прийому громадян, оприлюднювати проміжний та річний звіт про результати роботи, публікувати інформацію про використання коштів депутатського фонду тощо, щоб робити свою діяльність ще більш відкритою і публічною. Законодавство не завжди чітко регламентує порядок виконання депутатами місцевих рад своїх прямих обов'язків і як видається соціальні мережі можуть добре прислужитися частині з них.

Саме по собі використання соціальних мереж не може бути показником оцінки діяльності депутата. Відсутність у соціальних мережах, не активне чи не часте їхнє використання не завжди означає, що депутат не працює. Частина обранців є не такими публічними, як інші їхні колеги. Проте з іншої сторони, також правдиве твердження, що ті з них, хто працює активніше намагається всіляко про це інформувати, зокрема, завдяки соціальним мережам. Через це Facebook варто розглядати з інструментальної точки зору як додаткову можливість, що дозволяє депутатові виконувати його обов'язки.

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

Результати експертного опитування

Паралельно з моніторингом діяльності депутатів Львівської міської ради сьомого скликання було проведено експертне опитування. Експертне оцінювання не враховувалося під час підрахунку комплексної оцінки для кожного депутата і використовується як додатковий індикатор для порівняння отриманого результату кількісного оцінювання та суб'єктивного оцінювання.

Участь в експертному оцінюванні взяло 23 особи ([список додається, див. Додаток](#)), серед яких журналісти, представники наукового і громадського середовищ. Ще якась частина експертів відмовилася брати участь в оцінюванні, пояснивши свою відмову тією обставиною, що не знайома з більшістю депутатського корпусу. Як виявилось, проблема публічності багатьох депутатів Львівської міської ради є серйозною проблемою навіть у середовищі людей, які у той чи інший спосіб займаються тематикою місцевого самоврядування і відстежують процеси місцевої політики.

Експертне оцінювання проводилось з розумінням того, що воно не може претендувати на об'єктивну оцінку. Проте його завданням було заміряти відношення експертного середовища до кожного з депутатів, щоб в подальшому порівняти їхнє оцінювання з показником комплексної оцінки. Такий компаративістський підхід дозволяє отримати додаткову інформацію, яка виходить за межі законодавчого та формалістичних підходів.

Експертне оцінювання проводилось за 5-бальною шкалою, де "5" - депутат однозначно відповідає вимогам, критеріям і стандартам для представництва громади у міській раді, а "1" - депутат однозначно не відповідає вимогам, критеріям і стандартам для представництва громади у міській раді. До так званої позитивних оцінок відносять показники "5" і "4", тоді як до негативних оцінок - "1" і "2". Оцінка "3" трактується як нейтральна, коли для експерта депутат не проявив себе ні з позитивної, ні з негативної сторони (в т.ч. нічим не запам'ятався, прізвище депутата йому не відоме).

Підсумкова оцінка експертного оцінювання виводилась на основі моди – найпоширенішому значенні випадкової величини, що трапляється найчастіше в сукупності спостережень. У цьому випадку це найчастіше згадувана оцінка усіх 23-х експертів в оцінюванні кожного з 63-х депутатів Львівської міської ради.

У результаті опитування лише п'ята частина (13 обранців) депутатського корпусу отримали позитивні оцінки: лише двоє з них отримали оцінку "5", тоді як 11 обранців отримали оцінку "4". Більша половина депутатського корпусу, а саме 44 депутатів отримали оцінку "3". Негативне оцінку "2" отримали шість львівських депутатів, тоді як оцінку "1" не отримав жоден з них.

Серед лідерів позитивних оцінок можна виокремити Юлію Гвоздович (65%), Ігора Зінкевича (65%), Юрія Кужелюка (61%), Тараса Чолія (61%), Валерія Веремчука (57%), Юлію Хомчин (57%), Петра Адамика (52%), Ігора Телішевського (52%), Ігора Дяковича (52%) та Анатолія Забарилу (52%).

Серед лідерів негативних оцінок можна виокремити Григорія Козловського (78%), Андріяна Гутника (61%), Ігора Корончевського (52%), Віталія Свіщова (52%), Ірину Сердюк (48%), Тараса Ворка (48%), Івана Гринду (43%), Володимира Крицака (43%), Ігор Ваня (43%) та Анну Мармуляк (43%).

Якщо порівняти комплексну оцінку моніторингу з експертною оцінкою кожного з депутатів, то можна побачити високий рівень кореляції обох показників. Одразу кидається у вічі той факт, що серед найпоширеніших варіантів відповідей експертів переважає нейтральна оцінка. Це можна пояснити об'єктивним фактом того, що навіть в експертному середовищі багато депутатів в силу своєї не надто високої активності (виступах на сесіях, інформування та звітування про результати діяльності, зворотнього зв'язку з виборцями та спілкування з представниками засобів масової інформації) залишаються мало знайомими або не завжди мають зрозуміле публічне позиціонування. Скажімо, на відміну від моніторингу експерти поставили менше позитивних (на сім) та негативних (на три) оцінок, аніж показники комплексного оцінювання. Таким чином такі оцінки експертів відійшли до нейтральних, які становлять 70% (44 депутати) від усіх експертних оцінок.

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

Загальні рекомендації

1. Управлінню "Секретаріат ради":

- розробити окреме положення, в якому детально врегулювати порядок організації прийому громадян депутатами Львівської міської ради або детальніше доопрацювати уже існуючі норми у Регламенті;
- розробити окреме положення про порядок щорічного індивідуального звітування депутатів та публічного представлення звіту на відкритій зустрічі;
- щороку виходити з ініціативою перед Радою із затвердженням графіку індивідуального звітування депутатів ЛМР у відповідності до визначених дат у Регламенті та Статуті територіальної громади Львова;
- щороку розмішувати у профайлі депутатів на Інформаційному порталі ЛМР посилання на їхні електронні декларації з Єдиного державного реєстру декларацій, що полегшить для виборців як пошук з поміж великої кількості однофамільців у системі, так і усунення проблем складності пошуку через наявність допущених помилок у написанні прізвища, ім'я чи по-батькові;
- оприлюднити на Інформаційному порталі мапу з межами виборчих округів з прив'язкою до неї обраних у їх межах депутатів ЛМР;
- оприлюднити на Інформаційному порталі зведену таблицю відвідуваності депутатами пленарних засідань та окремо засідання кожної з постійних комісій з подальшим її оновленням після чергового пленарного засідання та засідань комісій;
- фіксувати у протоколах пленарного засідання та постійних комісій відсутність депутата з причин проходження військової служби та декретної відпустки;
- зобов'язати постійні комісії оприлюднювати річні звіти про результати роботи у поточному році на Інформаційному порталі ЛМР.

2. Управлінню "Секретаріат ради" і місцевим осередкам політичних партій:

- для вирішення проблеми нескордированості дій та відсутності взаємодії між розпорядником інформації (депутатами, фракціями, партіями) з однієї сторони, та управлінням "Секретаріат ради", з іншої, розробити детальний порядок інформування про графік проведення прийому громадян депутатами Львівської міської ради.

3. Фракціям та місцевим осередкам політичних партій:

- активніше брати участь в інформаційній підтримці діяльності депутатів своєї фракції, які представлені у міській раді. А також розробити інформаційну стратегію партії у роботі з виборцями у міжвиборчий період, що може компенсувати певні недопрацювання управлінням "Секретаріат ради" та підсилить позиції депутатів, продемонструвавши відкритість і системність у роботі;
- партійним громадським приймальням, депутатам і фракціям розробити стабільний і оптимальний графік прийому громадян з розрахунку хоча б одного прийому протягом місяця. Краще реально і системно здійснювати одноразовий прийом, аніж декларувати про щотижневий прийом або прийом у кількох приміщеннях почергово, але при цьому не мати змоги дотримуватися його. Намагатися виробити стабільний графік прийому протягом цілого року. Надавати перевагу налагодженню практики проведення особистих прийомів на території виборчих округів, а не в офісах політичних партій;
- слідкувати за дотриманням дисципліни депутатами власної фракції у виконанні ними обов'язку відвідування пленарних засідань та засідань постійних комісій;
- розмежовувати хорошу практику щорічного звітування фракції та зобов'язання щорічного індивідуального звітування кожного депутата, допомагаючи представникам своєї фракції у його підготовці та оприлюдненню;

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

- додатково розмішувати на партійних інформаційних ресурсах (сайті, газеті, сторінках у соціальних мережах) щорічні індивідуальні звіти депутатів, які входять до складу фракції у міській раді.

4. Депутатам Львівської міської ради:

- дотримуватися вимоги закону про необхідність інформувати виборців про проміжні результати своєї депутатської діяльності щонайменше один раз на півріччя;
- оприлюднювати щорічний індивідуальний звіт у відповідності до вимог українського законодавства (часу, структури і змісту) та звітувати про результати депутатської діяльності протягом року на відкритій зустрічі з виборцями, а також розмежовувати для себе різницю між фракційним та власним індивідуальним щорічним звітом;
- інформувати Секретаріат ради про результати щорічного індивідуального звітування і подавати текст проміжного та щорічного звітів для їх подальшого оприлюднення у профайлі депутата на Інформаційному порталі. Додатково, як приклад доброї практики, оприлюднювати звіти на сайті партії, власному сайті, у місцях здійснення прийому, у партійній газеті і сторінках у соціальних мережах;
- подавати Секретаріату ради інформацію у разі змін, які стосуються здійснення депутатських функцій (біографічні дані, графік і місце прийому громадян тощо) для її оновлення та актуалізації;
- не забувати декларувати наявність конфлікту інтересів під час голосувань з поясненням його змісту та утриматися під час такого голосування, а також пам'ятати про потенційний конфлікт інтересів у випадку голосування депутатів, які працюють у виконавчих органах влади чи комунальних підприємствах;
- у разі відсутності можливості здійснити прийом громадян особисто, залучати помічників, оскільки у депутата міської ради не може мати щорічної чи декретної відпустки у здійсненні ним представницьких функцій;
- покращення організації місця проведення особистого прийому, а також організації самої процедури прийому громадян не у робочі години, шляхом встановлення інформаційних табличок про знаходження приймальні депутата, розміщення графіка прийому депутата, ведення журналу вхідної/вихідної документації звернень громадян тощо;
- уважніше ставитися до письмових звернень громадян та надавати відповіді по суті для підтримання зворотного зв'язку з виборцями і підвищення їхньої довіри;
- активніше використовувати соціальні мережі та інші інформаційні ресурси для інформування виборців про графік прийому громадян, і що не менш важливо, періодично нагадувати про це напередодні запланованої дати прийому;
- використовувати можливості новітніх засобів комунікації для підтримування зворотного зв'язку з виборцями за допомогою соціальних мереж. Незважаючи на те, що це не є обов'язком депутатської діяльності, проте буде свідченням пошуку депутатом шляхів полегшення комунікації з виборцями, відкритості та готовності робити щось більше, ніж цього вимагає законодавство.

Додатково для кожного депутата Львівської міської ради також були підготовлені індивідуальні рекомендації, які будуть надіслані їм персонально, що звертають увагу на слабкі сторони їхньої депутатської діяльності з пропозицією звернути на них особливу увагу у подальшій роботі.

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

Методологія

Про “Атестацію депутатів місцевих рад”

З метою підвищення рівня відповідності діяльності місцевих депутатів законам України, а також практикам належного управління у 2015 році Одеська обласна організація ВГО “Комітет виборців України” ініціювала громадську кампанію “Атестація депутатів” Одеської міської ради. Кампанія передбачала дослідження та оцінювання діяльності кожного депутата Одеської міської ради VI скликання.

З 2016 року організація, за підтримки [Міжнародного Фонду “Відродження”](#) розпочала пілотування ініціативи в 8 місцевих радах Одеської області, розширивши географічне охоплення, до вже новообраних депутатів Одеської обласної, Одеської, Ізмаїльської, Білгород-Дністровського, Котовського, Ренійського, Татарбунарського, Роздільнянського міських рад Одеської області.

В 2017 році аналогічне персональне оцінювання – Атестація депутатів місцевих рад здійснюється у ще 7 міських рад обласних центрів: Рівненської, Львівської, Сумської, Черкаської, Дніпровської, Краматорської та Херсонської міських рад. Оцінювання діяльності депутатів в зазначених міських радах здійснюють партнерські організації, які на постійній основі займаються просування відкритості, прозорості, підзвітності та доброчесності органів місцевого самоврядування в відповідних містах: Рівненське та Львівське представництва Громадянської мережі ОПОРА, ГО Ліга захисту, Черкаська обласна організація ВГО “Комітет виборців України”, Дніпропетровська обласна громадська організація “Дніпропетровський координаційно-експертний центр з питань регуляторної політики”, ГО “Точка доступу” та Херсонська обласна громадська організація “Причорноморський центр політичних та соціальних досліджень”.

Складовими ініціативи є:

- Здійснення індивідуального оцінювання діяльності місцевих депутатів за набором доступних до об’єктивного вимірювання критеріїв, які характеризують комплекс реалізації статусу депутата місцевої ради.
- Додаткове виваження оцінки, яка здійснюється по об’єктивним параметрам, результатами опитування місцевих експертів щодо їх оцінки реалізації повноважень місцевими депутатами.
- Вироблення персональних рекомендацій кожному місцевому депутату, який пройшов оцінювання, щодо підвищення якості реалізації повноважень та, відповідно, підвищенню персональної доступності для взаємодії з виборцями.
- Персональне просування напрацьованих рекомендацій для місцевих депутатів.
- Постійне інформування громадян про індивідуальні доробки місцевих депутатів в представництві виборців.

Методологія оцінювання базується на законах України “Про місцеве самоврядування”, “Про статус депутатів місцевих рад”, “Про запобігання корупції”, “Про доступ до публічної інформації”.

Оцінювання проводиться по заздалегідь встановленому переліку критеріїв, по кожному з яких оцінка реалізації повноважень депутатам може скласти від “0”, в разі повної невідповідності критеріїв, до “5”, в разі повної відповідності критерію. Загальна оцінка представляє собою середнє значення всіх оцінок по кожному з критеріїв. Таким чином, в разі повної відповідності всім критеріям, діяльність депутата могла бути оцінена в 5 балів.

Критерії, за якими здійснюється оцінювання, базуються на вихідних умовах відповідності діяльності місцевих депутатів принципам відкритості та прозорості, доброчесності та підзвітності.

Критеріями виступали такі показники:

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

- 1) розміщення інформації про депутата на офіційному сайті ради:

біографічна довідка, що включає інформацію про освіту, досвід роботи, сімейний стан;

фотокартка депутата;

інформація про партійну приналежність, а також партію, від якої обрано депутата;

- 2) оприлюднення повної та актуальної інформації про місце і час проведення прийому, а також контактних відомостей, для здійснення зв'язку з депутатом;
- 3) здійснення регулярного особистого прийому виборців не рідше, ніж 1 раз на місяць відповідно до встановленого графіку проведення прийому;
- 4) регулярне інформування виборців про свою діяльність, включаючи використання каналів інформування, які дозволяють здійснення двосторонньої комунікації з громадянами (використання соціальних мереж);
- 5) дисципліна відвідування пленарних засідань сесій ради;
- 6) дисципліна відвідування засідань постійних депутатських комісій ради, до складу яких входять депутати;
- 7) подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави та місцевого самоврядування;
- 8) добровільне оприлюднення декларації в відкритих джерелах інформації (окрім оприлюднення такої інформації в відповідному Державному реєстрі);
- 9) достовірність відомостей в декларації (відповідність інформації, наданої в декларації, інформації, яка міститься в відкритих державних реєстрах);
- 10) активність виступів протягом пленарних засідань сесій;
- 11) подання депутатських запитів з актуальних питань розвитку громади.
- 12) дотримання принципу єдиного та неперехідного голосу депутата місцевої ради (персональне голосування);
- 13) дотримання виваженої позиції при розгляді проектів рішень, які в процесі підготовки не пройшли належного вивчення інтересів широких кіл міської спільноти та не отримали позитивних відгуків з боку широкого кола експертної спільноти міста (голосування при розгляді «спірних» проектів рішень);
- 14) належне врегулювання конфлікту інтересів в разі його виникнення під час прийняття рішень радою;
- 15) наявність підтвердженої інформації про звіт депутата про результати діяльності за рік, про що свідчать відповідні публікації на офіційних сайтах, в соціальних мережах, ЗМІ;
- 16) проведення публічної звітної кампанії: відкриті зустрічі з виборцями, без урахування зустрічей з трудовими колективами підприємств або установ, на яких працює або власником яких є депутат;
- 17) публікація повного звіту про виконану роботу в ЗМІ, в соціальних мережах, на офіційних сайтах депутатів, партій місцевих рад;
- 18) відповідність змісту звіту вимогам ЗУ «Про статус депутатів місцевих рад»;

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

- 19) інформування місцевої ради про результати свого звітування;
- 20) інформування про використання коштів депутатського фонду або його аналогу.

В той самий час, задля адекватного відображення локального контексту діяльності кожного депутатського корпусу, представники яких проходять персональне оцінювання, обмежений перелік показників, може бути виведений з оцінювання, в разі, якщо певний показник діяльності не є актуальним для певної міської ради. При цьому персональна оцінка кожного депутата так само уявляє собою середній показник оцінок по всім показникам, які були застосовані. До показників, які можуть виводитись за межі оцінювання, належать:

- 1) дотримання принципу єдиного та неперехідного голосу депутата місцевої ради (персональне голосування) – в разі, якщо в раді відсутня електронна система для голосування/або відсутня проблема «неперсонального» голосування депутатів.
- 2) дотримання вираженої позиції при розгляді проектів рішень, які в процесі підготовки не пройшли належного вивчення інтересів широких кіл міської спільноти та не отримали позитивних відгуків з боку широкого кола експертної спільноти міста (голосування при розгляді «спірних» проектів рішень) – в разі якщо таких проектів протягом року, щодо якого здійснюється оцінювання, не було.
- 3) достовірність інформації, поданої в декларації – є обов'язковим критерієм для депутатів усіх міських рад міст – обласних центрів.
- 4) дії в умовах конфлікту інтересів при розгляді проектів рішень – в разі, якщо ситуацій конфлікту інтересів в депутатів не було зафіксовано.
- 5) інформування про використання коштів депутатського фонду (або його аналогу) – в разі, якщо депутатський фонд відсутній.

Окрім того, до секретарів міських рад, депутатів, які не входять до складу жодної постійної комісії, не застосовується показник відвідування постійних комісій ради.

Перевірка проведення прийому виборців здійснювалося шляхом відвідування без попереднього повідомлення приймалень депутатів у той час, який самими депутатами був визначений, як час проведення прийому виборців.

Вивчення діяльності депутатів щодо відвідування пленарних засідань сесій та засідань постійних депутатських комісій, персонального голосування протягом пленарних засідань сесій, врегулювання конфлікту інтересів, проведення звітних заходів відбувалося шляхом очного спостереження за ходом відповідних заходів, а також – вивчення протоколів та відео-записів пленарних засідань сесій та засідань постійних депутатських комісій.

Для збору інформації за іншими критеріями використовувалися офіційні сайти рад, партій і депутатів, інформаційні запити, моніторинг та аналіз публікацій в ЗМІ, соціальних мережах.

Експертне опитування

Для участі в експертному оцінюванні депутатів запрошуються головні редактори ЗМІ міста, а також журналісти, що спеціалізуються на висвітленні діяльності міської ради, представники наукової спільноти міста, сфера наукових інтересів яких дотична до питань здійснення місцевого самоврядування та здійснення міської політики, а також громадські активісти, діяльність яких пов'язана з взаємодією з депутатським корпусом ради.

Експертам пропонувалося дати індивідуальну оцінку депутатам міської ради. Кожному депутату експерт міг надати одну оцінку за шкалою від "1" до "5", де "1" – депутат однозначно не гідний представляти інтереси громадян в міській раді, "5" – депутат однозначно гідний представляти інтереси громадян в міській раді.

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

Оцінкою “З” – експертам пропонувалося позначати тих депутатів, які їм нічим не запам'яталися протягом першого року роботи міської ради VII скликання.

Крім того, експертам пропонувалося вибрати критерії, якими вони в першу чергу керувалися при оцінюванні депутатів міської ради. По завершенню збору експертних оцінок, обчислювалася «частота» вибору експертами кожного виду оцінок, що свідчить про найбільш поширену серед експертного середовища, оцінку кожного депутата ради. Опитування експертів відбувалося індивідуально, що виключає можливість впливу оцінок експертів один на одного.

Про що цей звіт

У цьому звіті представлені результати комплексної персональної оцінки діяльності депутатів за результатами другого року повноважень.

Строки та джерела

Польовий етап моніторингу здійснення прийому виборців тривав в період з 1 листопада 2016 по 30 листопада 2017 р.

Період для визначення оцінки по відвідуванню пленарних засідань сесій, засідань постійних комісій, виступів під час пленарних засідань, подання депутатських запитів, врегулювання конфлікту інтересів при прийнятті рішень, персонального голосування – листопад 2016-листопад 2017 рр..

Основою для визначення оцінок, пов'язаних з поданням, оприлюдненням та достовірністю декларацій, була кампанія подання декларацій за 2016 рік, яка тривала в 2017 році.

Основою для визначення оцінок, пов'язаних зі звітами депутатів, була кампанія звітування депутатів про свою діяльність за 2016 рік, яка розпочалась наприкінці 2016 року. Кінцевою точкою оцінювання депутатської звітності є 31 березня 2017 р. В разі, якщо звіт депутата за 2016 рік відбудеться пізніше зазначеної дати, він буде врахований в сукупній оцінці діяльності депутата протягом всього скликання, яка враховує звітні кампанії за всі роки.

Джерелами для висновків щодо надання інформації про депутатів на офіційних сайтах місцевих рад, інформування про час та місце здійснення прийому виборців, а також контакті відомості для здійснення зв'язку з депутатами слугували, відповідно, офіційні сайти місцевих рад, офіційні сайти та/або сторінки в соціальних мережах місцевих осередків політичних партій та самих депутатів. Щодо інформування про свою діяльність депутатами джерелами для висновків слугували сторінки депутатів в соціальних мережах та, в окремих випадках, місцеві газети. Перевірка здійснення прийому виборців депутатами місцевих рад здійснювалась шляхом моніторингових візитів за вказаними депутатами адресами та графіками проведення прийому виборців. В разі, якщо протягом першого моніторингового візиту не вдавалось підтвердити проведення прийому виборців, здійснювалась, як мінімум, 1 додаткова перевірка. Лише після декількох невдалих спроб потрапити на прийом до місцевого депутата, робився висновок щодо невідповідності депутата зазначеному критерію: проведення особистого прийому виборців, як мінімум, раз на місяць.

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

ДОДАТКИ

Експерти, які взяли участь в оцінюванні депутатів Львівської міської ради

1. **Базюк Т. В.** Журналіст. Інформаційне агентство "Інтерфакс-Україна", медіа-хаб "Твоє місто"
2. **Баранецький Т. Я.** Аналітик. ГО "Європейський діалог"
3. **Бориславська О. М.** Доцент кафедри конституційного права. Львівський національний університет імені Івана Франка, юридичний факультет
4. **Вархоляк Т. Р.** Журналіст. Телеканал ZIK
5. **Довганик О. М.** Головний редактор. Кулемет.com
6. **Іваник М. В.** Заступниця редакторки. Львівська газета
7. **Кобрин В. С.** Асистент кафедри конституційного права. Львівський національний університет імені Івана Франка, юридичний факультет
8. **Ланюк Є. Ю.** Аналітик. Центр інноваційних досліджень
9. **Майданюк В. М.** Журналіст. Інформаційна агенція "Вголос"
10. **Марушкіна І. І.** Редактор. Інформаційна агенція "Варіанти"
11. **Мокрик Д. Р.** Журналіст/ведучий. "Наші Гроші"/UA: Перший
12. **Онисько О. Я.** Головний редактор. ZAXID.NET
13. **Посипанко Д. І.** Ведучий програм/політичний оглядач. Перший Західний/Дивись.інфо
14. **Радик О. Ю.** Керуючий. Громадський портал Львова "Форпост"
15. **Романишин О. Я.** Координатор. Громадський рух ЧЕСНО у Львові
16. **Саврук С. О.** Регіональний координатор. Громадська організація Центр.УА
17. **Скочиляс Л. С.** Заступник директора. Центр політичних досліджень
18. **Сліпецька Ю. М.** Доцент кафедри політичних інститутів та процесів. Львівський національний університет імені Івана Франка, філософський факультет
19. **Танасійчук Ю. І.** Керівник. ІПЦ "НАШЕ ПРАВО"
20. **Танчин І. З.** Політолог
21. **Тузяк Н. В.** Журналіст. ZAXID.NET
22. **Фещенко І. С.** Аналітик з партійних фінансів. Громадський рух ЧЕСНО
23. **Чоловська О. П.** Асистент кафедри політичних інститутів та процесів. Львівський національний університет імені Івана Франка, філософський факультет

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

Таблиця 1. Моніторингова (комплексна) та експертна оцінки депутатів Львівської міської ради

Прізвище та ім'я депутата	Моніторингова оцінка	Експертна оцінка
Адамик Петро Михайлович	4	4
Батюк Маряна Володимирівна	3	3
Богун Оріся Ярославівна	2	3
Босаневич Любомир Олександрович	3	4
Вань Ігор Михайлович	3	3
Василишин Олег Михайлович	2	3
Веремчук Валерій Миколайович	3	5
Ворко Тарас Ігорович	3	2
Гвоздович Юлія Орестівна	5	5
Гринда Іван Ярославович	3	2
Гринишин Володимир Іванович	3	3
Грицевич Роман Євгенович	3	3
Гула Богдан Іванович	3	3
Гупало Тарас Євгенович	4	3
Гутник Андріян Юрійович	3	2
Давидович Любова Павлівна	3	3
Данилків Мирослав Іванович	5	3
Дворакевич Андрій Орестович	2	3
Динік Оксана Вікторівна	2	3
Дідух Михайло Олексійович	3	3
Довжик Вікторія Вікторівна	3	3
Доскіч Остап Юрійович	4	3
Дякович Ігор Володимирович	4	4
Забарило Анатолій Юрійович	3	4
Зінкевич Ігор Володимирович	3	4
Зубрицька Богданна Іванівна	3	3
Іванів Тетяна Зиновіївна	3	3
Іванців Роман Богданович	4	3
Івах Сергій Ярославович	4	3
Карбовник Андрій Миколайович	4	3
Кльофа Тарас Григорович	2	3
Козловський Григорій Петрович	2	2
Коляда Максим Миколайович	3	3
Корончевський Ігор Євстахійович	3	3
Крицак Володимир Миколайович	2	3

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

Кужелюк Юрій Анатолійович	4	4
Лопачак Маркіян Романович	3	4
Мармуляк Анна Сергіївна	3	2
Мельник Юрій Миколайович	3	3
Моравецький Юрій Васильович	4	3
Оршак Ірина Богданівна	3	3
Пак Уляна Ігорівна	4	3
Палідович Назар Орестович	3	3
Паньків Христина Володимирівна	2	3
Пасевич Олена Вікторівна	3	3
Посипанко Ольга Іванівна	4	3
Пундор Андрій Зіновійович	3	3
Рікота Андрій Юрійович	4	3
Ропак Володимир Юліанович	4	3
Рубай Оксана Андріївна	3	3
Рудницький Іван Іванович	3	3
Свінціцький Віталій Казимирович	3	3
Свіщов Віталій Олександрович	3	2
Сердюк Ірина Олексіївна	4	3
Сорочкін Олег Вікторович	4	3
Стояновський Ігор Володимирович	2	3
Телішевський Ігор Зіновійович	3	4
Федишин Роман Степанович	4	3
Хомчин Юлія Володимирівна	3	4
Чолій Тарас Богданович	4	4
Чунис Дмитро Федорович	4	3
Шевців Андрій Володимирович	2	3
Шмід Олег Едвардович	3	4

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

Таблиця 2. Портрет депутата Львівської міської ради

Фракції		Об'єднання Самопоміч	БПП Солідарність	ВО Свобода	Громадянська позиція	ГР Народний контроль	УКРОП	УГП
Освіта 97% вища освіта	Дві вищі (13)	Берега О., Довжик В., Хомчин Ю.	Івах С.	Гутник А., Лопачак М., Гринишин В., Чунис Д.		Мармуляк А.	Гринда І., Телішевський І.	Данилків М., Дякович І.
	Медицина (10)	Богун О., Дворакевич А., Кльофа Т., Стояновський І.	Грицевич Р., Ропак В.	Рікота А.	Сердюк І.,	Свінціцький В.	Босаневич Л.	
	Юридична (8)	Мельник Ю., Крицак В.	Адамик П., Пак У.	Гупало Т.	Іванців Р., Сорочкін О.	Оршак І.		
	Економічна (14)	Федишин Р., Васи- лишин О., Пасевич О., Посипанко О., Пундор А., Рубай О.	Доскіч О., Козловський Г.	Карбовник А.	Палідович Н.	Ворко Т. Дідух М.	Зінкевич І.	Гвоздович Ю.
	Гумані- тарна(6)	Зубрицька Б. (педагог), Коляда М. (психологія), Шевців А. (туризм)		Батюк М. (історія)		Веремчук В. (географ),		Чолій Т. (журналіс- тика)
	Технічна (8)	Давидович Л., Динік О., Корончевський І., Паньків Х., Шмід О.	Моравецький Ю.		Забарило А., Кужельюк Ю.			
	Інша (3)	Іванів Т. (хімія)	Рудницький І. (математика), Свіщов В. (фіз. культура)					
	Незакінчена вища (1)				Вань І.			
	Спеціальна середня (1)						Гула Б.	
Партійна приналежність	Член партії (24) 38%	Давидович Л., Мельник Ю., Шевців А.	Адамик П., Моравецький Ю., Ропак В.	Рікота А., Карбовник А., Гутник А., Гупало Т., Батюк М., Гринишин В., Чунис Д.	Забарило А., Кужельюк Ю., Сорочкін О.	Веремчук В., Дідух М., Свінціцький В.	Телішевський І.	Гвоздович Ю., Данилків М., Дякович І. Чолій Т.,
	Безпартійний (40) 62%	Берега О., Богун О., Василишин О., Дворакевич А., Динік О., Довжик В., Зубрицька Б., Іванів Т., Кльофа Т., Коляда М., Корончевський І., Крицак В., Паньків Х., Пасевич О., Посипанко О., Пундор А., Рубай О., Стояновський І., Федишин Р., Хомчин Ю., Шмід О.	Рудницький І., Грицевич Р., Доскіч О., Івах С., Козловський Г., Пак У., Свіщов В.	Лопачак М.	Вань І., Іванців Р., Палідович Н., Сердюк І.	Ворко Т., Мармуляк А., Оршак І.	Гринда І., Босаневич Л., Гула Б., Зінкевич І.	
Стать	Чоловіки (47) 73%	Берега О., Василишин О., Дворакевич А., Мельник Ю., Кльофа Т., Коляда М., Корончевський І., Крицак В., Пундор А., Стояновський І., Федишин Р., Шмід О., Шевців А.	Адамик П., Грицевич Р., Доскіч О., Івах С., Козловський Г., Моравецький Ю., Ропак В., Рудницький І., Свіщов В.	Лопачак М., Гутник А., Гупало Т., Гринишин В., Карбовник А., Рікота А., Чунис Д.	Забарило А., Вань І., Іванців Р., Кужельюк Ю., Палідович Н., Сорочкін О.	Веремчук В., Ворко Т., Дідух М., Свінціцький В.	Босаневич Л., Зінкевич І., Гринда І., Гула Б., Телішевський І.	Данилків М., Дякович І., Чолій Т.
	Жінки (17) 27%	Богун О., Давидович Л., Динік О., Довжик В., Зуб- рицька Б., Іванів Т., Паньків Х., Пасевич О.,	Пак У.	Батюк М.	Сердюк І.	Мармуляк А., Оршак І.		Гвоздович Ю.,

		Посипа-нко О., Рубай О., Хомчин Ю.						
--	--	---------------------------------------	--	--	--	--	--	--

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

Таблиця 3. Частота декларованого прийому громадян депутатами Львівської міської ради (станом на вересень 2017)

Частота прийому	Кількість депутатів	Депутати
Два рази в місяць 1) по парних або непарних днях місяця; 2) чергування одного парного та не парного дня водночас	29	Батюк Мар'яна , Богун Оріся , Босаневич Любомир , Вань Ігор , Ворко Тарас , Гвоздович Юлія , Гринишин Володимир , Гупало Тарас , Гутник Андріан , Данилків Мирослав , Динік Оксана , Дідух Михайло , Довжик Вікторія , Дякович Ігор , Забарило Анатолій , Зінкевич Ігор , Зубрицька Богданна , Іванів Тетяна , Карбовник Анатолій , Крицак Володимир , Кужелюк Юрій , Пак Уляна , Палідович Назар , Рікота Андрій , Ропяк Володимир , Рудницький Іван , Сердюк Ірина , Телішевський Ігор , Чолій Тарас
Щотижня (3-5 разів в місяць) 1) в один той самий день тижня (наприклад, щовівторка тощо); 2) чергування по чергово парних і непарних днів водночас; 2) двічі на тиждень (8 разів)	12	Адамик Петро , Веремчук Валерій , Грицевич Роман , Гула Богдан , Доскіч Остап , Іванців Роман , Івах Сергій , Козловський Григорій , Лопачак Маркіян , Пасевич Олена , Свінціцький Віталій , Сорочкін Олег
Один раз в місяць 1) один конкретний день, який повторюється щомісяця; 2) один день, який змінюється	17	Берега Олег , Василишин Олег , Гринда Іван , Давидович Любов , Коляда Максим , Корончевський Ігор , Мармуляк Анна , Моравецький Юрій , Оршак Ірина , Паньків Христина , Посипанко Ольга , Пундор Андрій , Свіщов Віталій , Федишин Роман , Хомчин Юлія , Шмід Олег , Чунис Дмитро
Незрозуміло 1) відсутня повна інформація (не можливо ідентифікувати); 2) не проводять прийому або проводять рідко	6	Дворакевич Андрій , Кльофа Тарас , Мельник Юрій , Рубай Оксана , Стояновський Ігор , Шевців Андрій

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

Таблиця 4. Місця здійснення прийому громадян депутатами Львівської міської ради (станом на вересень 2017)

Приміщення Львівської міської ради:	Кількість депутатів	Депутати
• кабінети фракцій	8	Адамик Петро, Босаневич Любомир, Козловський Григорій, Коляда Максим, Корончевський Ігор, Лопачак Маркіян, Моравецький Юрій, Рубай Оксана
• робочий кабінет	1	Забарило Анатолій (Секретаріат Ради)
• приміщення районної ради	1	Доскіч Остап (Личаківська РА)
Приміщення інших рад (Рудно і Брюховичі)	3	Вань Ігор, Зубрицька Богданна, Посипанко Ольга
Комунальні заклади :		
• ЛКП (ЖЕК та інші)	26	Богун Оріся, Василишин Олег, Ворко Тарас, Гринда Іван, Гула Богдан, Гупало Тарас, Давидович Любомир, Дворакевич Андрій, Динік Оксана, Дідух Михайло, Довжик Вікторія, Іванів Тетяна, Іванців Роман, Івах Сергій, Крицак Володимир, Мармуляк Анна, Мельник Юрій, Пак Уляна, Палідович Назар, Паньків Христина, Пасевич Олена, Свінціцький Віталій, Сорочкін Олег, Стояновський Ігор, Хомчин Юлія, Шмід Олег
• школи, дитячі садки	8	Батюк Мар'яна, Гринишин Володимир, Грицевич Роман, Карбовник Андрій, Кужелюк Юрій, Оршак Ірина, Сердюк Ірина, Чунис Дмитро
• депо	1	Рікота Андрій
Офіс партії/організації	10	Береза Олег, Веремчук Валерій, Гвоздович Юлія, Данилків Мирослав, Дякович Ігор, Зінкевич Ігор, Пундор Андрій, Телішевський Ігор, Чолій Тарас, Шевців Андрій
Інші заклади :		
• приватні офіси	4	Гутник Андріан, Ропяк Володимир, Свіщов Віталій, Федішин Роман
• ОСББ	2	Кльофа Тарас, Рудницький Іван

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

